

DNB Livsforsikring AS

Et selskap i DNB-konsernet

Rapport om solvens og finansiell stilling (SFCR)

2022

Innhold

Sammendrag	3	C Risikoprofil	19
A Virksomhet og resultater	5	C.1 Forsikringsrisiko.....	19
A.1 Virksomhet.....	5	C.2 Markeds- og kredittrisiko.....	21
A.2 Resultater fra forsikringsvirksomhet.....	7	C.3 Likviditetsrisiko.....	25
A.3 Resultater fra kapitalforvaltningsaktiviteter.....	9	C.4 Operasjonell risiko.....	25
A.4 Resultater fra andre aktiviteter.....	10	C.5 Andre vesentlige risikoer.....	26
A.5 Annen relevant informasjon.....	10	C.6 Annen relevant informasjon.....	27
B Systemet for risikostyring og internkontroll	11	D Verdivurdering for solvensformål	28
B.1 Generell informasjon om systemet for risikostyring og internkontroll.....	11	D.1 Eiendeler.....	28
B.2 Krav til egnethet.....	13	D.2 Tekniske avsetninger.....	28
B.3 Systemet for risikostyring, herunder egenvurdering av risiko og solvens.....	14	D.3 Andre forpliktelser.....	30
B.4 Systemet for internkontroll.....	17	E Kapitalstyring	31
B.5 Internrevisjonsfunksjonen.....	17	E.1 Solvenskapitalen.....	32
B.6 Aktuarfunksjonen.....	17	E.2 Solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet.....	33
B.7 Utkontraktering.....	17	E.3 Bruk av den durasjonsbaserte undermodulen for aksjerisiko ved beregningen av solvenskapitalkravet.....	33
B.8 Annen relevant informasjon.....	18	E.4 Forskjeller mellom standardformelen og benyttede interne modeller.....	33
		E.5 Brudd på minstekapitalkravet og brudd på solvenskapitalkravet.....	33
		E.6 Annen relevant informasjon.....	33
		Vedlegg	34

Sammendrag

BAKGRUNN

Rapport om solvens og finansiell stilling (SFCR) er en del av årlig offentliggjøring av informasjon som forsikrings-selskaper er lovpålagt. Opplysninger om DNB Livsforsikring AS (DNB Liv) sin solvenskapital, solvenskapitalkrav og selskapets finansielle stilling fremkommer også i DNB og DNB Livs regnskaps-rapportering. Offentliggjøring av informasjon skal gjøre det mulig for kunder, investorer og myndigheter å vurdere forsikrings-selskapets betalingsevne, risiko i virksomheten og hvordan forsikringsmidlene forvaltes.

Rapport om solvens og finansiell stilling behandles av styret i DNB Liv før offentliggjøring. Rapporten er ikke underlagt revisjon.

VIRKSOMHET OG RESULTATER

DNB Liv er et livs- og pensjonsforsikrings-selskap som forsikrer i overkant av 1,3 millioner personkunder med individuelle og kollektive avtaler og har 33 000 avtaler med bedrifter. DNB Liv er et 100 prosent eiet datterselskap av DNB Bank ASA med konsesjon til å drive livsforsikringsvirksomhet i Norge. All virksomhet i DNB Liv er organisert som en del av forretnings-området Wealth Management (WM) i DNB. Selskapet skal være den foretrukne leverandøren av livs-forsikring og pensjonssparing i Norge. Virksomheten skal levere konkurransedyktig avkastning til kunder og eier, samt oppnå lønnsom vekst på spare- og

livsforsikringsprodukter. Styring av risiko og kapital er en viktig del av virksomheten og skal bidra til at kundenes pensjonsmidler er sikret på en god måte slik at pensjoner og erstatninger kan utbetales til forsikringstakerne i henhold til inngåtte kontrakter.

Gjennom et krevende finansmarked har selskapet i 2022 levert vekst i både premieinntekter og antall kunder på produkter som selges i markedet. Virksomheten har opplevd en reduksjon i forvaltnings kapital på 3,7 milliarder til 371,2 milliarder. Kunde-midler til forvaltning innenfor innskuddspensjon og kapitalforvaltningsbevis økte med 1 prosent til 125,9 milliarder kroner. Garanterte pensjonsforpliktelser ble redusert med 4,5 milliarder kroner.

DNB Liv oppnådde et resultat før skatt i 2022 på 1 129 millioner kroner, en nedgang på 392 millioner kroner fra 2021. Resultat etter skatt endte på 875 millioner kroner.

Verdijustert og bokført avkastning i kollektiv-porteføljen var henholdsvis 1,0 og 2,2 prosent i 2022, ned fra 4,3 og 4,5 prosent fra året før. Gjennomsnittlig rentegaranti utgjorde 3,0 prosent. Avkastningen for de standardiserte innskuddspensjonsprofilene DNB Pensjonsprofil 30, DNB Pensjonsprofil 50, DNB Pensjonsprofil 80 og DNB Pensjonsprofil 100 var henholdsvis minus 6,8 prosent, minus 8,2 prosent, minus 9,7 prosent og minus 10,4 prosent. Avkastnings-

resultatene er preget av fall i globale aksjemarkeder, samt svak avkastning på obligasjoner som følge av renteøkningen gjennom året.

Ved utgangen av 2022 var 13 prosent av kunde-fondene innenfor aktive kollektive tjenestepensjons-ordninger ytelsesbaserte og 87 prosent innskudds-baserte. Dette er samme forhold som ved utgangen av 2021. Omdanning fra ytelsespensjon til innskudds-pensjon, og satsing på fremtidige pensjonsprodukter, reflekteres i kundefondene.

Uten tilflytting fra andre selskaper økte premie-inntektene med 15 prosent fra 10 718 millioner til 12 352 millioner kroner.

Markedsandel for innskuddspensjon inklusive pensjonskapitalbevis utgjorde 29,9 prosent per 31.12.2022 mot 29,3 prosent i 2021.

KRIGEN I UKRAINA

I slutten av februar 2022 invaderte Russland nabo-landet Ukraina, og det er iverksatt strenge sanksjoner mot Russland og Belarus. Konsekvensene av krigs-handlingene er uvisse. DNB Liv har ingen aktivitet i landene, men følger utviklingen nøye for å fange opp økt cyberrisiko samt andre indirekte følger som kan utløses av konflikten. DNB Liv er ikke eksponert mot landene gjennom direkte investeringer i kundeporteføljer eller selskapskapitalen. Landet

ble tatt ut av porteføljer som er underlagt indeks-forvaltning.

SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Selskapets system for risikostyring og intern kontroll bygger på prinsipper om tydelige mål definert gjennom strategier og styrende dokumenter, samt en effektiv organisering med tilhørende rapportering til styrende organer. Ansvaret for risikostyring og internkontroll er operasjonalisert gjennom et tredelt linjeforsvar hvor det skilles mellom en utøvende (forretningsområdene i DNB Liv), overvåkende (risiko-styring) og kontrollerende enhet (internrevisjon). Den operative risikotakingen og risikostyringen skjer i forretningsområdene, mens en uavhengig seksjon for risikostyring i andre linje bistår første linje og selskapet med en effektiv gjennomføring av risikostyrings-systemet. Risikostyringssystemet er verktøyet for å kunne tilfredsstille både selskapets egne målsettinger og lovmessige krav til styring og kontroll. De lov-pålagte funksjonene i risikostyringssystemet er risikostyring, aktuar, compliance (enheten som skal kontrollere at selskapet følger lover og retningslinjer) og intern revisjon. Risikostyringsfunksjonen skal legge til rette for at risikostyringssystemet er velfungerende.

DNB Liv har i den operative virksomheten satt bort utførelsen av tjenester til andre deler av DNB. DNB Livs plikter og ansvar overfor offentlige myndigheter

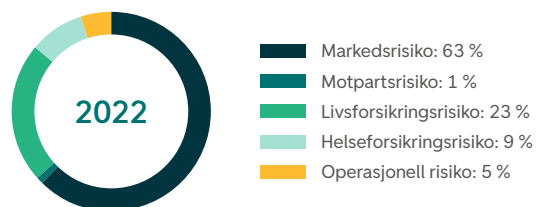
og andre påvirkes ikke av utkontrakteringen. Forretningsområdene i selskapet har ansvaret for løpende oppfølging av utkontrakterte funksjoner.

Selskapet har etablert et rammeverk for risikoappetitt som gir en helhetlig og balansert oversikt over risikoen DNB Liv er villig til å akseptere for å nå sine mål. Måling mot risikoappetitt gir en overordnet oppsummering av risikosituasjonen, og benevnes ofte som selskapets risikoprofil. Mål for risikonivå og sammensetning operasjonaliseres gjennom tilpasning til risikoappetittrammeverket. Dette reflekterer at DNB Liv har som mål å ha en lav risikoprofil. Kravet om en lav risikoprofil er også reflektert i andre deler av rammeverket for risikostyring, herunder fastsettelse av fullmakter.

RISIKOPROFIL

Selskapets største risikokategorier er markedsrisiko, forsikringsrisiko og operasjonell risiko. Markedsrisiko defineres som risikoen for reduserte markedsverdier som følge av svingninger knyttet til finansielle eiendeler, samt endringer i forsikringstekniske avsetninger som følge av forventet fremtidig rentenivå. Forsikringsrisiko er i første rekke risiko som er knyttet til utvikling i uførhet, død og levealder. Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, menneskelige feil eller eksterne hendelser. Risiko som beregnes innenfor disse områdene er en kvantifisering av tap og hendelser som kan oppstå i løpet av en 12 måneders periode. Kvantifiseringen er innrettet slik at den tar høyde for tap som kan oppstå i 1 av 200 år. Figur 1 Risikoprofil viser de ulike risikofaktorenes andel av netto solvenskapitalkrav ved utgangen av 2022.

Figur 1. Risikoprofil
Prosent

Ved beregning av risiko og solvenskapitalkrav benytter DNB Liv standardiserte satser og metoder som er definert i Solvens II-regelverket. Etter diversifiseringseffekter er markedsrisiko den største risikoen i DNB Liv og utgjorde 63 prosent av samlet netto kapitalkrav for Solvens II ved utgangen av 2022. Livsforsikringsrisiko utgjorde 23 prosent av samlet risiko, hvorav økt levealder utgjorde den største andelen. Helseforsikringsrisiko utgjorde 9 prosent og operasjonell risiko beregnet i henhold til standardmodellen i Solvens II utgjorde 5 prosent ved utløpet av 2022.

SOLVENSKAPITAL OG SOLVENSKAPITALKRAV

Solvensmargin betegner forskjellen mellom selskapets solvenskapital og beregnet solvenskapitalkrav. Solvensmargin beregnes på to måter, med og uten overgangsregler. Uten overgangsregler var solvens marginen 187 prosent. Ved beregning av solvensmargin ved utløpet av 2022 er det hensyntatt at resultat etter skatt for regnskapsåret 2022 i første halvår 2023 blir utbetalt som utbytte. En solvensmargin på 187 prosent innebærer at solvenskapitalen er nesten 2 ganger større enn kapitalkravet.

Ved innføring av Solvens II åpnet norske myndigheter for en gradvis innføring av regelverket gjennom at verdien av selskapenes forsikringsforpliktelse i en overgangsperiode kan verdsettes i samsvar med regnskapsførte forpliktelser. Dette uttrykkes gjennom solvensmargin med overgangsregler. DNB Liv har fått innvilget bruk av overgangsregelverket med en gradvis utfasing over 16 år til 1.1.2032. Som følge av høyere renter var det ved utgangen av 2022 ingen kapitaleffekt for DNB Liv av overgangsregelverket slik at solvensmargin med overgangsregler også var 187 prosent. Selskapets solvenskapital og solvenskapitalkrav framkommer i tabell 1.

Tabell 1. Solvenskapital og solvenskapitalkrav

Med overgangsregler	31.12.2022	31.12.2021
Solvenskapital	30 354	34 617
Solvenskapitalkrav	16 203	18 138
Solvensmargin	187 %	191 %

Uten overgangsregler	31.12.2022	31.12.2021
Solvenskapital	30 354	28 186
Solvenskapitalkrav	16 203	18 138
Solvensmargin	187 %	155 %

Solvenskapitalkravet uten overgangsregler er redusert gjennom 2022 med 1,9 milliard kroner. Lavere solvenskapitalkrav skyldes i hovedsak høyere risikoabsorbering som følge av høyere rentenivå og redusert markedsrisiko gjennom salg av eiendom. Høyere rente har medført reduksjon i garanterte pensjonsforpliktelser uten bruk av overgangsregelverket. Dette øker solvenskapitalen.

Selskapet har gjennom hele 2022 tilfredsstillt det regulatoriske kapitalkravet beregnet både med og uten overgangsregler med god margin. I 2022 har selskapet oppnådd tilfredsstillende resultater samtidig som beregningsrenten for forsikringstekniske avsetninger i solvensberegningen økte betydelig. Dette innebærer at selskapet ved utløpet av 2022 har gode marginer til gjeldende solvenskapitalkrav og er godt kapitalisert.

A. Virksomhet og resultater

A.1 VIRKSOMHET

DNB Livsforsikring – en integrert del av DNB

DNB Liv er et aksjeselskap som er 100 prosent direkte eid av DNB Bank ASA.

DNB er Norges største bank og et av Nordens største finanskonsern. DNB tilbyr et komplett tilbud av finansielle tjenester gjennom mobilbank, nettbank, bankkontorer og internasjonale kontorer. Tilbudet omfatter finansielle tjenester innenfor blant annet lån, sparing, investering, betalingsformidling, rådgivning, eiendomsmegling, forsikring og pensjon både til person- og bedriftskunder.

DNB sin største aksjonær er Den Norske Stat v/ Nærings og fiskeridepartementet med 34 prosent. Øvrige store eiere er Sparebankstiftelsen DNB med 8,4 prosent, The Capital Group Companies, INC. med 7,3 prosent og Folketrykdfondet med 5,7 prosent per 31.12.2022. Som ansvarlig samfunnsaktør ønsker DNB å bidra til å fremme nyskaping og omstilling i norsk økonomi, øke økonomisk kompetanse og innpasse og fremme bærekrafts hensyn i virksomheten. DNB sin virksomhet bygger på åpenhet og transparens.

DNB Livs virksomhetsstrategi er en del av forretningsområdet Wealth Managements områdeplan og konsernets strategi. Konsernstrategien setter tydelig retning mot 2027. Konsernets finansielle mål, plan for teknologimodernisering og bærekraftstrategi

setter premissene, og er en integrert del av konsernstrategien. Sammen med DNB-konsernet skal DNB Liv levere på følgende tre strategiske ambisjoner:

- Kunden velger oss
- Vi leverer bærekraftig verdiskaping
- Løsningene finner vi sammen

For DNB Liv er det spesielt viktig å beholde vår ledende posisjon i pensjonsmarkedet ved å levere høy kvalitet i alle kundeleveranser. Posisjonen i pensjonsmarkedet skal utvikles gjennom å levere moderne betjeningskonsepter. Kunder skal velge oss fordi de får gode råd i sin sparing frem til pensjonstilværelsen, og gode råd før de starter utbetaling av sin pensjon. Avkastning er en viktig konkurransefaktor, og det er avgjørende at pensjonsprofilene har avkastning på nivå med eller bedre enn våre konkurrenter. Lønnsom vekst skal sikres gjennom god produktlønnsomhet blant annet som følge av kostnadseffektive verdikjeder. Gjennom tydelige forventninger og aktiv eierskapsstyring skal vi være en pådriver for bærekraftig forretningsdrift i alle selskaper vi er investert i. DNB Livs forretningsstrategi består i tillegg av Kapitalforvaltningsstrategi, Forsikringsrisikostategi, Risikostategi, Produktstrategi og Finansiell planprosess.

DNB Liv – virksomheten og produkter

DNB Liv har konsesjon til å drive livsforsikringsvirksomhet.

Selskapet hadde en forvaltningskapital på 371,2 milliarder kroner per 31. desember 2022, en nedgang på 1 prosent fra 374,8 milliarder fra 2021. Ved utgangen av 2022 var 13 prosent av kundefondene innenfor aktive kollektive tjenstepensjonsordninger ytelsesbaserte og 87 prosent innskuddsbaserte. Dette er samme forhold som ved utgangen av 2021. Omdanning fra ytelsespensjon til innskuddspensjon, og satsing på fremtidige pensjonsprodukter, reflekteres i kundefondene.

Tidlig i 2021 fikk alle som har en aktiv innskuddspensjon en egen pensjonskonto (EPK). I EPK vil all innskuddspensjon og pensjonskapitalbevis (PKB) bli samlet ett sted. Per 31.12.2022 hadde DNB en samlet forvaltning på 126,1 milliarder kroner innenfor EPK og Pensjonskapitalbevis, en nedgang på 0,2 % i 2022 fra året før. Innskuddspensjon/EPK, risikopensjoner samt personalforsikringer i bedriftsmarkedet tilbys aktivt i markedet. Selskapet tilbyr også behandlingforsikring gjennom kollektive bedriftsavtaler.

Produktene distribueres i hovedsak gjennom konsernets salgskanaler som er organisert som en del av DNB Bank ASA. Dette inkluderer fysiske betjeningskonsepter og nettbaserte salgsløsninger.

Livsforsikringsprodukter med årlig garanti er fortsatt den største produktgruppen og utgjorde

58 prosent av forpliktelsene. Garanterte produkter omfatter ytelsespensjon i privat sektor, fripoliser og individuelle produkter med rentegaranti. Nysalg av disse produktene er stoppet i hovedsak som følge av risiko og kapitalbehov ved avgivelse av garantiene. Garanterte pensjonsforpliktelser ble redusert med 4,5 milliarder kroner i 2022.

Innenfor innskuddspensjon inklusive pensjonskapitalbevis utgjorde markedsandelen 29,9 prosent ved utgangen av 2022 mot 29,3 prosent i 2021. Markedsandelen innenfor ytelsespensjon inklusive fripoliser i privat sektor har vært tilnærmet uendret rundt 41 prosent de siste årene og reflekterer at markedet for ytelsespensjon er lukket. Markedsandelen i personkundemarkedet er de senere år noe redusert. Dette har sammenheng med at DNB prioriterer salg av spare- og pensjonsprodukter uten forsikringsdekninger.

Fordelt på grupper av produkter framkommer premie og kundemidler for 2022 og 2021 i tabell 2.

Tabell 2. Produktfordelt premie og kundemidler

Millioner kroner

Produktfordelt premie og kundemidler	Premieinntekter 31.12.2022	Kundemidler 31.12.2022	Premieinntekter 31.12.2021	Kundemidler 31.12.2021
Ytelsespensjon	1 129	15 155	1 123	16 023
Fripoliser	196	135 770	223	140 101
Innskuddspensjon og risikoprodukter uten rett til overskudd ¹⁾	27 683	130 570	42 725	128 919
Kollektiv foreningspensjon	9	2 483	9	2 765
Individuelle kapitalprodukter	696	15 814	846	18 350
Individuelle pensjonsprodukter	438	26 528	570	29 290
Gruppeliv	414	273	468	281
Skadeforsikring	977	2 782	911	2 418
Totalt	31 542	329 376	46 875	338 149

1) Innskudd inklusive flytting til egen pensjonskonto.

DNB Liv – organisering

Alle ansatte i DNB Liv er en del av forretningsområdet Wealth Management i DNB. Ansatte i DNB Liv ivaretar selskapets virksomhet gjennom de funksjoner som er beskrevet nedenfor. Antall ansatte per 31.12.2022 var 273. I tillegg var det ansatt 65 i datterselskaper. Selskapet er organisert i følgende enheter jfr. også figur 2.

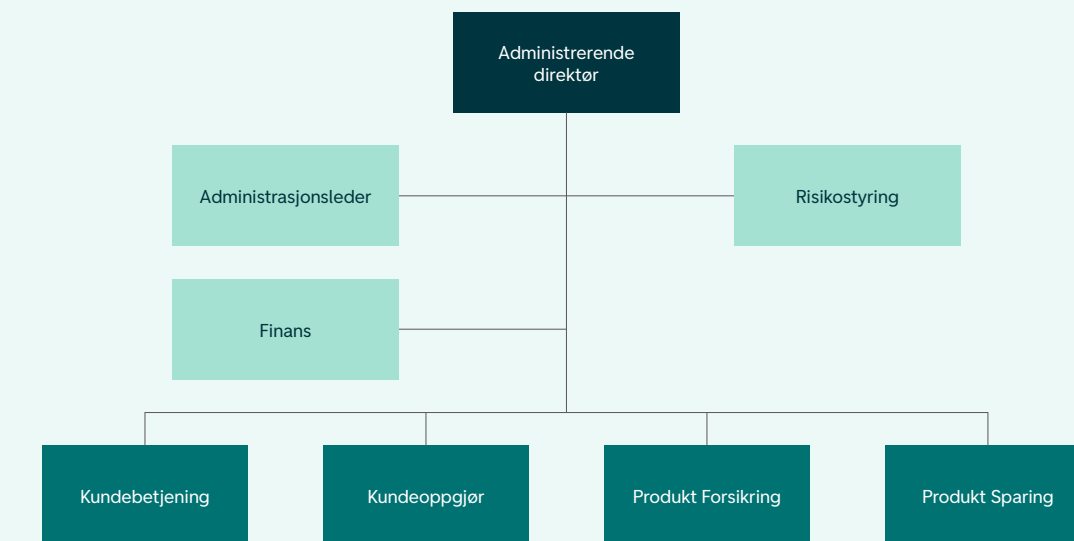
Kundebetjening

Seksjon Kundebetjening består av fagspesialister som betjener alle personkunder og bedriftskunder fra etablering og frem til oppgjørstidspunktet. Enheten bistår kunder med innskuddspensjon, ytelsespensjon, personalforsikring og andre pensjon- og spareprodukter. God kundebetjening til rett tid, tilgjengelighet og høy forståelse for kundens

behov er kjernen av virksomheten og er svært viktig for kundeopplevelsen. Seksjonen består av fem avdelinger; Avdeling Bedriftspensjon som betjener bedriftskunder og deres medlemmer med innskudds-avtaler og ytelsespensjon, avdeling Personalforsikring, avdeling Personkunder som betjener personkunder med fripoliser og egen sparing, avdeling Kundestøtte som leverer teknisk støtte til kundeleveranser og avdeling Fagstøtte som bidrar med faglig og juridisk ekspertise og følger opp kundeklager.

Kundeoppgjør

Seksjon Kundeoppgjør har ansvaret for all utbetaling av forsikringsoppgjør og pensjon til kunder og utgjør selskapets samlede kompetansemiljø innen oppgjør for alle produkter. Riktig oppgjør til rett tid er hovedmålsetningen til enheten og avgjørende for kunde-

Figur 2. DNB Liv – organisering

opplevelsen. I tillegg består seksjonen av Avdeling Kvalitet. Avdelingen har ansvar for å forebygge og avdekke svik og bedragerier mot virksomheten, samt fagansvar for personvern- og hvitvaskings-lovgivningen. Avdelingen har også ansvaret for selskapets kontinuitetsarbeid.

Produkt Forsikring

Seksjon Produkt Forsikring har produktansvaret for alle forsikringsprodukter og all forsikringsrisiko i bedrifts- og

personkundemarkedet. Dette innebærer produktansvar for personalforsikring, helseforsikring, risikopensjoner, ytelsespensjon og eldre rente- og kapitalforsikringer. Produktansvaret omfatter ansvaret for at produktene som tilbys er i samsvar med gjeldende rammebetingelser. I tillegg har produktenheten lønnsomhetsansvar for nevnte produkter, samt fripoliser. Seksjonen har også ansvar for produktfaglig forvaltning, pristariffer og fagsystemene som benyttes til forvaltning av produktene.

Produkt Sparing

Seksjon Produkt Sparing har produktansvaret for alle spareprodukter i bedrifts- og personkundemarkedet. Dette innebærer produktansvar for innskuddspensjon (EPK inkludert selvvalgt pensjonskonto), pensjonskapitalbevis, fripoliser og individuelle spareprodukter som Unit-Linked, garantikonto, IPS og IPA. Lønnsomhetsansvaret for fripoliser er hos Seksjon Produkt Forsikring. Produktansvaret innebærer de samme elementer som er beskrevet for Produkt Forsikring.

Finans

Seksjon Finans har ansvaret for forvaltning og oppfølging av selskaps-, kollektiv- og investeringsvalgporteføljene. Dette innebærer ansvaret for at kapitalforvaltningen utøves i henhold til retningslinjer og rammer i kapitalforvaltningsstrategien og at strategien bygger opp under selskapets fastsatte mål. Seksjon Finans tar beslutning knyttet til strategisk og taktisk allokering i kollektiv- og selskapsporteføljen og strategisk allokering i investeringsvalgporteføljen. Seksjon Finans kan tildele forvaltningsmandater til forvaltere innenfor og utenfor konsernet.

Risikostyring

Seksjonens oppgaver er beskrevet under pkt. B.3.

Andre opplysninger

DNB Livs geografiske marked er avgrenset til Norge. Alle produkter på selskapets balanse er regulert gjennom konsesjon gitt av norske myndigheter og regulert av norsk produktlovgivning.

Revisor for DNB Liv er Ernst & Young AS ved stats- autorisert revisor Kjetil Rimstad.

DNB Livs konsesjon til å drive livsforsikringsvirksomhet følges opp av Finanstilsynet.

Finanstilsynet har følgende kontaktinformasjon: Finanstilsynet, Postboks 1187 Sentrum, 0107 OSLO
Telefon: 22 93 98 00

A.2 RESULTATER FRA FORSIKRINGSVIRKSOMHET Forsikringsforpliktelser

Selskapets produkter kan inndeles i kollektiv ytelsespensjon, individuelle kontrakter, kontrakter med investeringsvalg og andre kontrakter. En beskrivelse av produktene etter denne inndelingen framgår under.

Kollektiv ytelsespensjon

Kollektiv ytelsespensjon er utbetalinger av pensjoner fra avtalt alder og så lenge den forsikrede lever. Det kan også avtales at pensjonen opphører ved en bestemt alder. Ytelsespensjon kan omfatte alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon, samboerpensjon og barnepensjon. I tillegg til å innbetale en sparepremie som skal utbetales som pensjon betaler kunden en årlig pris for renterisiko, forsikringsrisiko og administrasjon. Selskapet har mulighet til å endre prisen årlig. Avkastning ut over rentegarantien (renteresultat) tildeles kunden i sin helhet eller avsettes til tilleggsavsetninger. Ved avkastning fra 0 prosent opp til kundens rentegaranti, kan selskapet anvende tilleggsavsetninger for å innfri rentegarantien. Eventuell negativ avkastning kan ikke dekkes av tilleggsavsetninger. Overskudd på risikoresultatet kan enten brukes til å øke risikoutjevningfondet eller tildeles kundene. Det kan ikke avsettes mer enn 50 prosent av et års overskudd fra risikoresultatet til risikoutjevningfondet. Risikoutjevningfond kan anvendes ved et negativt risikoresultat. Underskudd

etter bruk av risikoutjevningfondet skal dekkes av selskapet. Administrasjonsresultatet, som er forskjellen mellom selskapets administrasjonsinntekter og kostnader, tilfaller i sin helhet selskapet. For ettårige avtaler med uførepensjon og etterlattepensjoner uten oppsparing, avregnes risikoresultatet i utgangspunktet direkte mot selskapet resultat, men slik at kundene får tildelt overskudd på erstatninger som utbetales som pensjoner over flere år.

Fripoliser oppstår når et medlem trer ut av en kollektiv ytelsespensjonsavtale eller pensjonsavtalen opphører. Opptjente pensjonsytelser på utmeldings- eller opphørstidspunktet videreføres som fripoliser. Fripoliser har en egen overskuddsmodell der kunden skal tildeles minimum 80 prosent av avkastning ut over rentegarantien. 50 prosent av overskudd på risikoresultatet tildeles kundene. Resterende avsettes til risikoutjevningfondet. Administrasjonsresultatet tilfaller i sin helhet selskapet.

Kollektiv foreningsforsikring er pensjonsforsikring som foreninger tegner for sine medlemmer. Foreningsforsikringer kan omfatte alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon. Renteresultat, risikoresultat og administrasjonsresultat inngår som samlet resultat til fordeling mellom kunde og selskap. Kunden skal ha minimum ha 65 prosent av samlet overskudd.

Individuelle kontrakter

Individuelle rente- og pensjonsforsikringer er spareavtaler hvor selskapet skal utbetale månedlige beløp så lenge en person lever, eller til personen når en bestemt alder. Dette omfatter vanligvis alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon.

Individuell kapitalforsikring er kontrakter hvor selskapet ved forsikredes død eller ved oppnådd avtalt alder skal utbetale avtalt beløp. Individuell kapitalforsikring kan også omfatte uførekapital, som er en engangsstønad ved varig uførhet.

For individuelle kontrakter etablert før 1. januar 2008 deles samlet resultat mellom kunder og selskapet.

I grunnlaget for fordeling inngår renteresultat, risikoresultat og administrasjonsresultat. Kunden skal minimum ha 65 prosent av samlet resultat til fordeling. Kontrakter solgt etter 1. januar 2008 følger tilsvarende regler som innen kollektiv ytelsespensjon.

Kontrakter med investeringsvalg

Kontrakter i investeringsvalgporteføljen består av innskuddspensjon og individuelle produkter.

Innskuddspensjon (Egen pensjonskonto) er alderspensjon som inngår i kollektive pensjonsavtaler. Den ansatte bærer den finansielle risikoen for pensjonsmidlene og kan velge investeringsprofil. Det kan kjøpes helt eller delvis sikring på innbetalt beløp. Det er alltid tilknyttet en eller flere risikodekninger i pensjonsavtalen. Risikodekninger kan være innskuddsfritak, uførepensjon eller personalforsikringer. Det skal minimum være tilknyttet innskuddsfritak i pensjonsavtalen. Dersom uførhet inntreffer, vil innskuddsfritaket dekke framtidig sparing til innskuddspensjonen. Uførepensjonen kompensere for tapt arbeidsinntekt ved uførhet, mens personalforsikringer er engangsutbetalinger ved skade på medlemmets liv og helse. Dersom medlemmet forlater arbeidsforholdet, opphører pensjonsavtalen og oppspart kapital

knyttet til innskuddspensjonen videreføres som pensjonskapitalbevis. Egen pensjonskonto (EPK) ble satt i kraft i 2021. EPK følger arbeidstakeren i den yrkesaktive perioden hvor det gis mulighet for å samle pensjonskapitalbevis utstedt fra innskuddspensjonsordninger og aktive innskuddspensjonsordninger på en konto. I tillegg kan arbeidstakerne selv velge hvilken kapitalforvalter som skal forvalte midler som inngår i pensjonskontoen.

Individuelle investeringsvalgprodukter er enten kapitalforsikringer eller renteforsikringer der kunden bærer den finansielle risikoen. Kapitalforsikringer utbetales i en engangsbetaling ved kontraktens slutt eller ved dødsfall i kontraktperioden. Rente-forsikringer er et individuelt spareprodukt som utbetales over flere terminer avtalt ved kontrakt-inngåelse.

Andre kontrakter

Gruppeliv er dødsrisikoforsikringer som arbeidsgiver eller foreninger tegner for sine arbeidstakere eller medlemmer, eventuelt også for deres ektefeller og barn. Forsikringssum utbetales ved forsikredes død. Gruppeliv kan også omfatte uførekapital.

Personalforsikring er ettårige risikoprodukter som bedrifter tilknytter sin pensjonsavtale. Det kan være i tillegg til bedriftsgruppeliv, ulykkesforsikringer, uføredekninger eller behandlingsforsikring. Personalforsikring omfatter også yrkesskadeforsikring som er lovpålagt for alle bedrifter.

Tabell 3 viser selskapets forsikringsforpliktelser fordelt på investeringsvalg og livsforsikringsprodukter med årlig garanti.

Tabell 3. Forsikringsforpliktelser

Millioner kroner

Balanse	Investeringsvalg uten garanti	Livsforsikringsprodukter med årlig garanti	Totalt
Innskudd	11 851	2 833	14 684
Avkastning	14 663	8 939	23 602
Mottatte reserver	30 752	437	31 189
Avgitte reserver	(31 999)	(145)	(32 144)
Forsikringsytelser	(1 734)	(12 750)	(14 484)
Øvrige endringer	4 353	1 610	5 963
Balanse per 31. desember 2021	138 747	199 401	338 148
Innskudd	13 338	2 765	16 104
Avkastning	(12 254)	1 892	(10 362)
Mottatte reserver	13 843	338	14 181
Avgitte reserver	(13 253)	(147)	(13 400)
Forsikringsytelser	(1 754)	(12 960)	(14 715)
Øvrige endringer	(408)	(172)	(581)
Balanse per 31. desember 2022	138 259	191 116	329 376

Forsikringsrisiko

Forsikringsrisikoen i DNB Liv er i varierende grad delt mellom kunder og selskap. Risikoresultatet oppstår som følge av at resultater knyttet til dødelighet, uførhet og erstatninger avviker fra det som er forutsatt i selskapets beregningsgrunnlag for premier og avsetninger. For skadeforsikringsproduktene (personalforsikring) og for risiko med høyest ett års varighet, uførepensjoner og etterlattepensjoner uten opptjening er selskapet eksponert for forsikringsrisiko uten at resultat og risiko deles med kundene.

For kollektive pensjonsavtaler og nye individuelle pensjons- og kapitalforsikringsprodukter kan inntil 50 prosent av et positivt risikoresultat avsettes til risikoutjevningfond. Fondet kan anvendes dersom det kommer år med negativt risikoresultat. Det kan ikke avsettes til Risikoutjevningfondet slik at det overstiger 150 prosent av selskapets samlede risikopremier i regnskapsåret.

For eksisterende kontrakter overvåkes forsikringsrisikoen kontinuerlig gjennom analyse og oppfølging av risikoresultatene innen hver bransje. Selskapet benytter også reassuransesom et instrument for å redusere forsikringsrisikoen. Selskapet har

reassuransesavtaler som dekker katastrofer og store enkeltrisikoen innen kollektiv- og individuell forsikring. Reassuransesavtalene innebærer at DNB Liv står ansvarlig for risiko opp til et fastsatt nivå, og reassurandør dekker overskytende risiko opp til en øvre definert grense.

For salg av kollektive uførepensjoner skjer det en innplassering i risikoklasser etter konkret vurdering av risikoen for den enkelte kunde. Vurderingene kan føre til avslag, unntak i dekningsomfang eller forhøyet premie. Tabell 4 viser risikoresultat siste to år fordelt på produkt.

Tabell 4. Risikoresultat

Millioner kroner

Risikoresultat 2022	Risikopremie	Risikokostnad	Risikoresultat
Ytelsespensjon	248	(237)	11
Fripoliser	2 357	(1 980)	377
Innskuddspensjon og risikoprodukter uten rett til overskudd	906	(886)	20
Kollektiv foreningspensjon	64	(61)	3
Individuelle kapitalprodukter	66	(24)	42
Individuelle pensjonsprodukter	505	(491)	14
Gruppeliv	387	(352)	35
Helse- og skadeforsikring	895	(910)	(15)
Totalt	5 428	(4 941)	487

Risikoresultat 2021	Risikopremie	Risikokostnad	Risikoresultat
Ytelsespensjon	194	(209)	(15)
Fripoliser	2 048	(1 769)	280
Innskuddspensjon og risikoprodukter uten rett til overskudd	756	(893)	(136)
Kollektiv foreningspensjon	71	(65)	6
Individuelle kapitalprodukter	67	(26)	40
Individuelle pensjonsprodukter	460	(419)	42
Gruppeliv	406	(304)	102
Helse- og skadeforsikring	779	(884)	(105)
Totalt	4 874	(4 664)	210

Risikoresultatet domineres av et godt utførelsesresultat på fripoliser i 2022. Resultatet for risikoprodukter uten rett til overskudd og personalforsikring er betydelig forbedret fra 2021. Det har vært sterk konkurranse mellom aktørene som følge

av posisjonering knyttet til innføring av Egen pensjonskonto noe som har preget resultatene de siste årene. Det er iverksatt tiltak for å bedre resultatet ytterligere på disse produktene.

A.3 RESULTATER FRA KAPITALFORVALTNINGS-AKTIVITETER

Kollektivporteføljen

Kollektivporteføljen er midler som forvaltes for kundene med ulike typer garantier. Dette i motsetning til investeringsvalgprodukter hvor kunden bærer investeringsrisikoen. Selskapsporteføljen består i hovedsak av selskapets ansvarlige kapital.

Tabell 5 viser midler til forvaltning (eksponering) i kollektiv- og selskapsporteføljen for årene 2021 og 2022.

Bokført finansavkastning i kollektivporteføljen for 2022 ble 2,2 prosent, mens den verdjusterte finansavkastning endte på 1 prosent. Avkastningen på selskapskapitalen ble 1,5 prosent. DNB Liv hadde en samlet forvaltningskapital i kollektivporteføljen på 191 116 millioner kroner ved utgangen av 2022. DNB Liv har en konservativ innretning av kollektivporteføljen og en vesentlig del av porteføljen er plassert i aktiva som sikrer god, stabil og forutsigbar avkastning. Ved utgangen av 2022 var 49 prosent av porteføljen investert i obligasjoner som verdsettes til amortisert kost. For 2022 var forvaltningskostnadene på 330 millioner kroner, tilsvarende 0,2 prosent av kollektivporteføljen. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen og selskapsporteføljen var henholdsvis 1 892 og 527 millioner kroner. For mer detaljer knyttet til inntekter vises det til note 7 i årsregnskapet for DNB Liv.

Tabell 5. Avkastning og eksponering

Millioner kroner

Kollektivporteføljen	Eksponering UB 31.12.2022	Avkastning i % 31.12.2022	Eksponering UB 31.12.2021	Avkastning i % 31.12.2021
Verdjustert avkastning	191 116	1,0 %	199 997	4,3 %
Bokført avkastning		2,2 %		4,5 %

Selskapsporteføljen	Eksponering UB 31.12.2022	Avkastning i % 31.12.2022	Eksponering UB 31.12.2021	Avkastning i % 31.12.2021
Verdjustert avkastning	35 029	1,5 %	35 513	2,7 %

Investeringsvalgporteføljen

Innskuddspensjon er organisert i risikograderte spareprofiler. DNB Liv tilbyr pensjonsprofiler med ulik aksjeandel; DNB Pensjonsprofil 30, 50, 80 og 100. Avkastningen i 2022 i de ulike profilene var henholdsvis, -6,8 prosent, -8,2 prosent, -9,7 prosent og -10,4 prosent. Negativ avkastning i globale aksjemarkeder og økte renter med som reduserer verdi av renteinvesteringer er årsaken til at profilene har negativ avkastning i 2022.

Figur 3 viser annualisert avkastning av standardprofiler siste 3, 5 og 10 år.

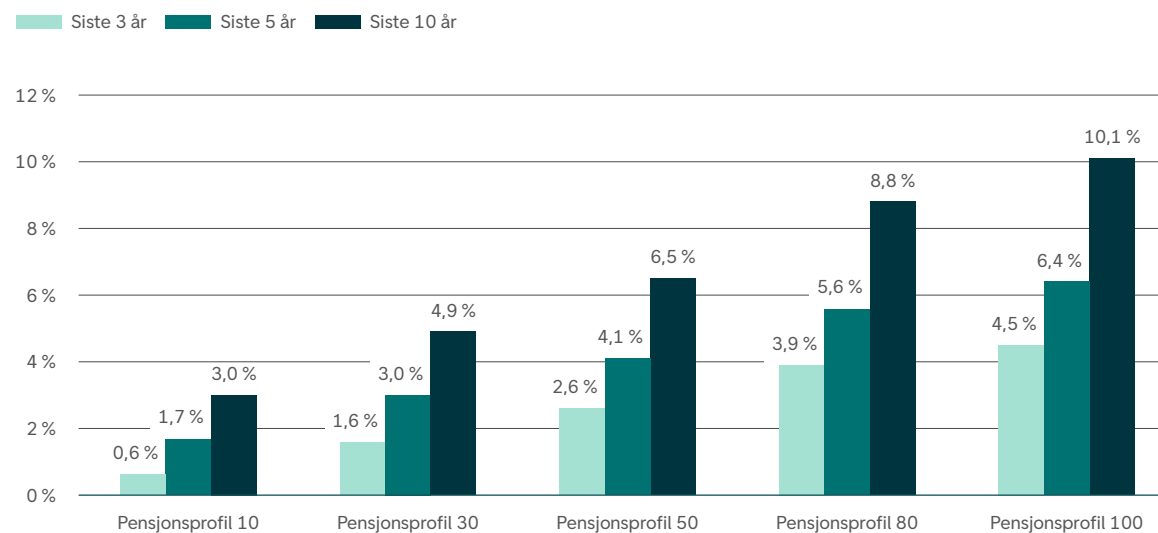
A.4 RESULTATER FRA ANDRE AKTIVITETER

Selskapet har ingen andre vesentlige aktiviteter enn de som er beskrevet over.

A.5 ANNEN RELEVANT INFORMASJON

Selskapet har ingen annen vesentlig informasjon enn det som er beskrevet over.

Figur 3. Annualisert avkastning standardprofiler siste 3, 5 og 10 år

B. Systemet for risikostyring og internkontroll

B.1 GENERELL INFORMASJON OM SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Virksomhetsstyring i DNB Liv gir rammer for virksomhetsutøvelsen og skal bidra til at selskapets strategi kan gjennomføres og at de forretningsmessige målene nås. Virksomhetsstyringen er et samspill mellom prosesser og strukturer som benyttes for styring og kontroll. Disse stiller krav til adferd for styre, ledelse og medarbeidere. Alle skal handle i tråd med selskapets krav til virksomhetsstyring.

Risikostyring er et viktig element i virksomhetsstyringen.

DNB Liv har etablert et system for risikostyring og internkontroll i tråd med konsernets prinsipper og de myndighetskrav som gjelder.

Evnen til å identifisere og håndtere risiko er kjernen i finansvirksomhet og en forutsetning for å skape verdier i DNB Liv over tid. Styring av risiko og kapital er viktig og skal bidra til at kundenes pensjonsmidler er sikret på en god måte slik at pensjoner og erstatninger kan utbetales til forsikringstakerne i henhold til inngåtte kontrakter.

Risikostyringen i DNB Liv har som hovedmål å optimalisere forholdet mellom risiko og inntjening i et langsiktig perspektiv.

Gjennom god risikostyring skal DNB Liv til enhver tid være i stand til å identifisere, håndtere, overvåke, måle, kontrollere og rapportere risiko som er relevant for DNB Livs måloppnåelse. Mål og rammer settes gjennom å uttrykke selskapets risikoappetitt. Denne reflekteres i andre deler av risikostyringen, herunder ved fastsettelse av fullmakter og forretningsrammer. Risiko inkluderes i også selskapets styrings- og

belønningssystemer i form av risikoindikatorer som avledes fra rammene i risikoappetitt og andre overordnede rammer eller strategier. Virksomhetsstyringen i konsernet er dokumentert i et hierarki på 4 nivåer som er konsernfelles. I tillegg har styret i DNB Liv vedtatt egne styrende dokumenter som er tilpasset de krav som følger av EUs solvensregelverk. Figur 4 viser hierarkiet i virksomhetsstyring i DNB.

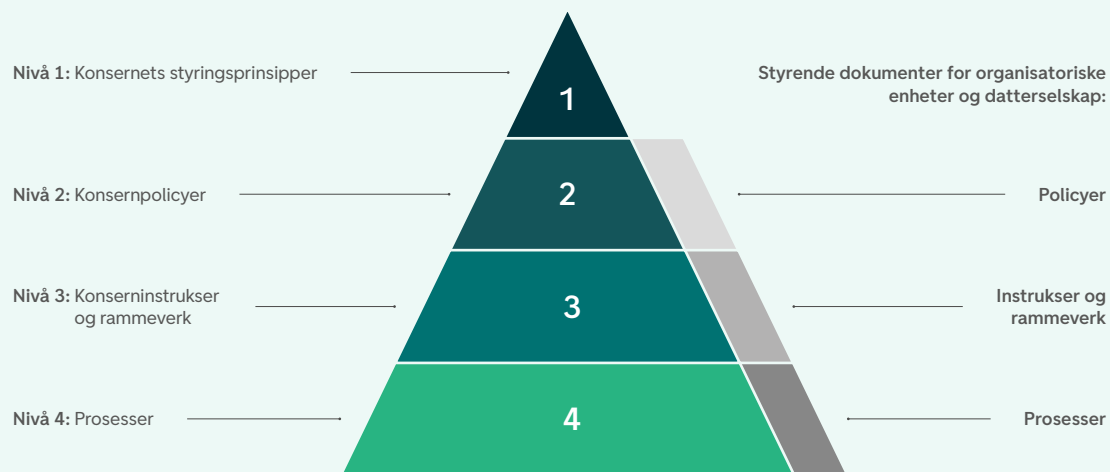
Styrende prinsipper utgjør det øverste nivået. Dette er dokumenter som definerer prinsipper for god virksomhetsstyring og hvordan den skal utøves innenfor den styringsmodell og de rammer som gjelder. Prinsippene kan være definert av lovkrav eller omfatte områder som er av særskilt betydning. På nivå 1 inngår prinsippene for strategi og verdier, risikoappetitt, etikk, prinsipper for å tiltrekke, ivareta og utvikle ansatte, internkontroll, risikostyring og etterlevelse samt bruk av de styrende krav. Prinsippene definerer ønsket kultur, adferd og ansvarsfordeling på overordnet nivå.

Det neste nivået i virksomhetsstyringen er policyer. Policyene angir prinsipper for utøvelse av forretningsvirksomheten i det daglige arbeide for vesentlige områder. Innenfor risikostyring fastsetter policyen overordnede krav, roller og ansvar for risikostyringen i DNB og omfatter koordinerte aktiviteter, prosesser og tiltak som sikrer at vurderte risikoer identifiseres, håndteres, overvåkes, måles, rapporteres og kontrolleres i tilstrekkelig grad og i tråd med DNB sine retningslinjer og krav.

På nivå tre er det etablert instruksjer og rammeverk som utdyper de ulike policyer for blant annet kapitalisering, markedsrisiko, operasjonell risiko og prosesser ved godkjenning av nye produkter og tjenester og etablering av nye virksomhetsområder. I tillegg er det etablert instruksjer for godkjenning og validering av risikomodeller.

Figur 4. Hierarkiet i virksomhetsstyringen

Konsernfelles virksomhetsstyring

DNB Liv har etablert en rekke styrende dokumenter, herunder de styrende dokumenter som kreves i henhold til Solvens II – regelverket. Disse er etablert fra nivå 2 og nedover i hierarkiet. Virksomhetsstyringssystemet er under kontinuerlig forbedring og oppdatering.

Styring og måling

DNB Livs risikoappetitt fastsettes av styret, gjennomgås og fornyes minst en gang i året. Mål og grenseverdier som er satt, reflekteres i andre deler av risikostyringen, herunder fastsettelse av fullmakter og forretningsrammer. Styret bruker rammeverket til å fastsette den langsiktige risikoprofilen til DNB Liv. Rammeverket er dermed et viktig virkemiddel for å bidra til å operasjonalisere en helhetlig risikostyring.

Selskapets egen vurdering av risiko og solvens (ORSA) er innlemmet i styringsprosessene gjennom året. ORSA er nærmere beskrevet i et eget kapittel.

Det foreligger fullmakter for bevilgninger, posisjons- og handlerammer på alle vesentlige finansielle områder. Fullmakter og overordnede rammer besluttes av styret og delegeres i organisasjonen. Enhver videre delegering skal godkjennes og følges opp av nærmeste overordnede leder. Alle fullmakter i DNB Liv er personlige. Tildeling av fullmakter skjer ut fra forretningsmessig behov, vurdering av fullmektigens kompetanse og erfaring. Ved tildeling blir det opplyst om rammebetingelser og begrensninger i fullmakten. Alle fullmakter som er gitt i DNB Liv dokumenteres og følges opp.

Prinsipper for godtgjørelse

DNB Liv har sluttet seg til DNBs regelverk for godtgjørelser regulert gjennom egen Konserninstruks for godtgjørelse. Prinsippene i konserninstruksen er utformet i tråd med de regulatoriske bestemmelser som gjelder for konsernets ulike virksomhetsområder og geografiske lokasjoner samt retningslinjer gitt i statens eierskapsmelding. I tillegg er det etablert egen instruks for identifisering og behandling av risikotakere.

Instruksene skal sikre at bestemmelsene i finansforetaksloven med forskrifter etterlevs. Instruksene omfatter total og omfatter total belønning (fastlønn, kort- og langsiktige insentiver) samt ansatte goder (pensjon, personalforsikring og øvrige ansatte goder).

Godtgjørelse i DNB skal understøtte konsernets strategi og bidra til å nå konsernets mål innenfor konsernets rammer for risikoappetitt, skal fremme ønsket kultur og adferd, herunder sikre etterlevelse, og bidra til bærekraftig forretningsdrift. Godtgjørelser utformes på en måte som ikke skaper interessekonflikter mellom kunder og ansatte, er ikke-diskriminerende og skal bidra til at DNB fremstår som en attraktiv arbeidsgiver med konkurranse-dyktige, men ikke markedsledende, godtgjøringsordninger. Prinsippene representerer en felles plattform i hele DNB.

Variabel godtgjørelse gis på bakgrunn av en helhetlig vurdering av konsernets resultater knyttet til oppnåelse av finansielle og ikke-finansielle mål fastsatt i konsernets finansielle planprosess, samt enhetens og den enkelte ansattes bidrag til

disse resultatene. Total belønning skal ikke påføre konsernet uønsket risiko. Kriteriene for godtgjørelse skal være kjente og forutsigbare.

Total godtgjørelse fastsettes ut fra lokale markedsforhold og skal bestå av fastlønn, eventuelle tillegg knyttet til stilling, en variabel del der det er hensiktsmessig samt andre ansatte goder.

Variabel godtgjørelse skal fremme langsiktig lønnsomhet og fastsettes ut fra en helhetlig vurdering av finansielle og ikkefinansielle mål inkludert etterlevelse. Variabel godtgjørelse skal bidra til risikotaging i tråd med vedtatte rammer for risikoappetitt, bidra til tilstrekkelig kapitaldekning, bærekraftig og langsiktig lønnsom forretningsdrift og sikre etterlevelse gjennom vektlegging av Code of Conduct. På individnivå er det et bærende prinsipp at all godtgjørelse skal baseres på helhetlige vurderinger av medarbeiderens bidrag til oppnåelsen av konsernets, enhetens og den enkeltes mål. Helhetlig vurdering av prestasjon skal baseres på en kombinasjon av resultatoppnåelse og hvordan resultatene er oppnådd.

Ansattgoder, herunder pensjons- og personalforsikringsordninger skal være konkurransedyktige, men ikke markedsledende, og tilpasset lokale markedsforhold. Det er fastsatt et øvre tak for utbetaling av variabel godtgjørelse (bonus) på inntil 50 prosent av fastlønn for ledende ansatte.

Godtgjørelse til administrerende direktør i DNB Liv fastsettes av styret i selskapet. Godtgjørelse til ledende ansatte i selskapet fastsettes av administrerende direktør etter godkjenning av administrerende direktørs nærmeste overordnede.

Særskilt om ledende ansatte, identifiserte risikotagere og selvstendige kontrollfunksjoner

DNB har en særskilt instruks for identifisering av risikotakere og variabel godtgjørelse til disse og omfatter ansatte med vesentlig innvirkning på foretakets risikoprofil. Som risikotakere regnes medlemmer av styret og daglig ledelse, ansatte med lederansvar for foretakets kontrollfunksjoner eller vesentlige forretningsenheter. Instruksene utfyller den generelle konserninstruksen for godtgjørelse og er utformet i tråd med bestemmelser i Finansforetaksloven og finansforetaksforskriften. I henhold til gjeldende krav har DNB Liv gjennomført en kartlegging av hele organisasjonen for å identifisere risikotagere ut fra kriteriene som følger av regelverket.

For ledende ansatte og risikotagere gjelder følgende hovedprinsipper for variabel godtgjørelse:

Måleperioden som benyttes som grunnlag for variabel godtgjørelse er to år. Av den variable godtgjørelse til ledende ansatte og risikotagere investeres en andel tilsvarende 50 prosent av opptjent variabel godtgjørelse i aksjer i DNB Bank ASA med en bindingstid på ett år for en tredjedel, to år for en tredjedel og tre år for en tredjedel. Bindingstiden er utvidet til 4 år fra og med 2023.

For ansatte i uavhengige kontrollfunksjoner eller roller der tildeling av variabel godtgjørelse medfører fare for interessekonflikter tildeles ikke variabel godtgjørelse.

Særskilt om variabel godtgjørelse ved ytelse av investeringstjenester

En egen konserninstruks gjelder for alle faste og midlertidige ansatte som yter eller er ansvarlig for ytelsen av investeringstjenestene ordrefremføring og investeringsrådgivning relatert til fondsprodukter samt tjenester i tilknytning til Forsikringsbaserte investeringsprodukter som; Unit-Link, Investeringskonto, Fripolise med investeringsvalg, Egen pensjonskonto, Pensjonskapitalbevis, Individuell sparing til pensjon (IPS) og Aksjesparekonto.

Instruksen utdyper konserninstruks for godtgjørelse og fastsetter prinsipper for variabel godtgjørelse for denne type stillingskategorier basert på både kvalitative og kvantitative kriterier med utgangspunkt i verdipapirregelverket. Prinsippene skal sikre at den variable godtgjørelse ikke knyttes direkte til salg av bestemte finansielle instrumenter eller en bestemt kategori av finansielle instrumenter, eller på annen måte stimulere til salg av produkter som ikke er egnet for kunden eller er i strid med kundens beste interesse.

Pensjoner mv.

Pensjonsordning og eventuell avtale om etterlønn og lignende skal sees i sammenheng med øvrig godtgjørelse og skal gi konkurransedyktige betingelser. Goder for ansatte, herunder pensjons- og personalforsikringsordninger skal være konkurransedyktige, men ikke markedsledende, og tilpasset lokale markedsforhold. Pensjonsordning og sluttvederlag skal ikke i sine ulike komponenter eller i sum være egnet til å skade selskapets omdømme.

Alle ansatte i DNB Liv er med i innskuddsbasert tjenstepensjonsordning etter lov om innskuddspensjon. DNB Liv hadde frem til 31. desember 2016 for mange av de ledende ansatte avtaler om ytelsesbasert pensjon som sikret rettigheter utover den generelle tjeneste pensjons ordningen. Fra 1. januar 2017 ble disse ytelses baserte rettighetene erstattet med avtaler om innskudds basert drifts pensjonsordning utformet etter de samme beregningsforutsetninger og prinsipper som ble lagt til grunn ved omdanningen av konsernets ytelses baserte tjenstepensjonsordning etter lov om foretaks pensjon i 2016.

Ved omleggingen ble de pensjons berettigede sikret en rettighet som på endrings tidspunktet var beregnet å tilsvare forsikringsteknisk verdi av den tidligere ytelses baserte avtalen. Fremtidig opptjening av kapitalrettigheter består nå av årlig innskudd og avkastning på opptjent rettighet. Årlig innskudd er individuelt beregnet slik at den innskuddsbaserte driftspensjons ordningen skal gi samme verdi som den tidligere ytelses baserte avtalen ville gitt ved avtalt pensjonsalder basert på beregnings forutsetningene.

Øvrige forhold

Etterlønnsordninger skal som hovedregel ikke gis. Selskapet er imidlertid bundet av tidligere inngåtte avtaler. Det var ikke etablert tegningsrettprogram for ansatte i DNB Liv ved utgangen av 2022.

Godtgjørelse til ledende ansatte, risikotagere og ledere med kontrollansvar kommer frem av note 36 i DNB Livs årsrapport for 2022. Ledere og medarbeidere i selskapets avdeling for Risiko- styring, også omfattende Aktuar og Compliance er ikke omfattet av ordningen for variabel godt-

gjørelse. Styrets medlemmer, med unntak av ansatt representanter, opptjener ikke rettigheter i selskapet utover styrehonorar. Ansattrepresentanter i styret mottar styrehonorar på lik linje med øvrige styremedlemmer. Lønn og pensjonsrettigheter til ansatt representanter følger av ansettelses forholdet og ikke styrevervet. Opptjent styrehonorar for 2022 fremkommer også av note 36 i årsrapport for 2022.

Det har ikke vært vesentlige endringer i prinsippene for godtgjørelser i 2022. Instruks er oppdatert og tilpasset endringer i finansforetaksloven og finansforetaksforskriften.

B.2 KRAV TIL EGNETHET

Selskapets ledelse skal samlet sett ha en kompetanse som sikrer at selskapet drives slik at både kunder, ansatte og eiernes interesser ivaretas på en god måte. Dette innebærer at selskapets ledelse og medarbeidere i nøkkelfunksjoner skal ha god fagkompetanse som spesielt dekker fagfeltene livsforsikring, finans og informasjonsteknologi. Til enkelte lederstillinger er det stilt spesielle krav både til utdanning og erfaring, noe som følges opp gjennom krav i stillingsinstruks og egnethetsvurderinger.

Selskapet har etablert egne rutiner som sikrer at selskapets ledelse, nøkkelpersoner og ledere med kontrollansvar egnethetsvurderes. Rutinene omfatter følgende:

Beskrivelse av hvilke posisjoner i foretaket som er omfattet av egnethetskravene:

- Det foretas en vurdering av de personene som innehar disse posisjonene
- Hvem som har ansvaret for å foreta vurderingene

- Hvilken informasjon som skal innhentes
- Krav til dokumentasjon av vurderingene og oppbevaring slik at disse i ettertid kan ettergås

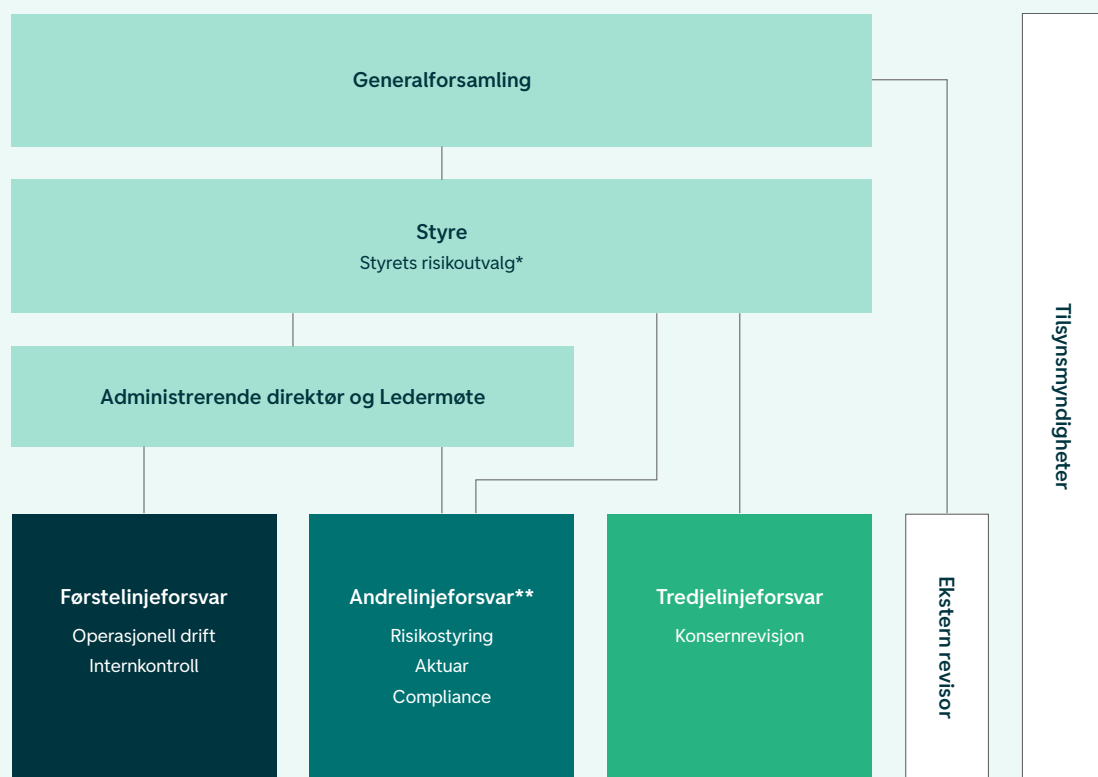
Selskapet følger også Finanstilsynets retningslinjer for egnethetsvurderinger. I henhold til selskapets rutiner skal følgende funksjoner egnethetsvurderes:

- Styremedlemmer
- Administrerende direktør
- Selskapets ledergruppe (Investeringsdirektør, seksjonsledere for Kundebetjening, Kundeoppgjør, Produkt Sparing og Produkt Forsikring)
- Leder for seksjon for Risikostyring (Chief Risk Officer)
- Leder for aktuarfunksjonen
- Selskapets complianceansvarlig (Local Head of Compliance)

B.3 SYSTEMET FOR RISIKOSTYRING, HERUNDER EGENVURDERING AV RISIKO OG SOLVENS

DNB Livs risikostyring er bygget på en modell med tre forsvarslinjer. Styrende organer og forsvarslinjer er illustrert i figur 5.

Figur 5. Styrende organer i DNB Liv

* Rådgivende organ ** Overvåkende funksjon

Risikostyring og internkontroll ivaretas av tre forsvarslinjer:

- Førstelinjeforsvar er den operative ledelsens styring og internkontroll, herunder prosesser og aktiviteter for å nå fastsatte mål knyttet til effektiv drift, pålitelig finansiell rapportering og etterlevelse av lover og regler. Den operative ledelsen er ansvarlig for all risiko knyttet til enhetens aktiviteter og prosesser.
- Andrelinjeforsvar som utøves av Risikostyring er en uavhengig funksjon som overvåker og følger opp den operative ledelsens styring og internkontroll. Andrelinjeforsvaret har det faglige ansvaret for risikostyring, for koordinering på tvers av organisasjonen og for risikorapportering. Aktuarfunksjonen påser at selskapets forsikrings-tekniske avsetninger både i forhold til Solvens II, regnskap og forsikringslovgivningen er tilstrekkelig. Compliancefunksjonen overvåker at virksomheten er drevet i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og internt regelverk.
- Tredjelinjeforsvar er Konsernrevisjonen, som gjennomgår og vurderer ledelsens samlede styring og internkontroll. Konsernrevisjonen er uavhengig av administrasjonen og rapporterer til styret i DNB Liv og DNB Bank ASA.

Styret

Styret i DNB Liv er selskapets øverste ansvarlige organ for forretningsdriften og skal påse at virksomheten, finansiell rapportering og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll.

Styret fastsetter DNB Livs risikoappetitt. Rammeverket for risikoappetitt skal gi en helhetlig og balansert oversikt over risikoen selskapet er villig

til å akseptere for å realisere selskapets mål. Risikoappetitt setter ytre rammer for arbeidet med strategi og finansiell planlegging. Måling mot risikoappetitt skal gi en overordnet oppsummering av risikosituasjonen i DNB Liv.

Styret bruker rammeverket til å fastsette den langsiktige risikoprofilen til DNB Liv. Rammeverket er dermed et viktig virkemiddel for å bidra til helhetlig risikostyring og operasjonalisering av denne.

Styret i DNB Liv har ansvar for å påse at selskapet har en egenkapital som er forsvarlig ut fra risikoen og omfanget av virksomheten samt at kapitalkrav, som følger av lover og forskrifter, blir overholdt. Styret foretar en løpende vurdering av konsernets kapitalstatus, se nærmere omtale i eget kapittel om ORSA.

Hvert år gjennomgår styret i DNB Liv administrasjonens rapport om status på risikostyring og kontroll, samt en vurdering av de viktigste risikoområdene definert i konsernet. Gjennomgangen dokumenterer kvaliteten på arbeidet med internkontroll og risikostyring, og skal avdekke eventuelle svakheter og forbedringsbehov.

Styret i DNB Liv har et eget risikoutvalg bestående av to medlemmer som ikke er ansatt i DNB-konsernet. Medlemmene velges av styret for to år av gangen.

Utvalget skal overvåke systemene for internkontroll, risikostyring og internrevisjon og etterse at disse fungerer effektivt. Utvalget skal videre vurdere endringer i systemer og rutiner som fremlegges styret for godkjenning. I tillegg gir utvalget råd til styret angående risikoprofil, herunder nåværende

og fremtidig risikoappetitt og strategi. Utvalget forbereder styrets oppfølging av risikostyringen og gjennomgår og vurderer administrasjonens risikorapportering. I gjennomgangen av risikorapporteringen fokuseres det særskilt på selskapets risiko og kapital situasjon, vesentlige endringer i modellen for beregning av solvensmargin, og oppfølging av risikorammer og strategier.

Administrerende direktør og selskapets ledelse

Administrerende direktør har ansvar for å iverksette risikostyring som bidrar til å oppfylle de målene styret i DNB Liv setter for virksomheten, herunder effektive styringssystemer og internkontroll. Selskapets ledergruppe er administrerende direktørs kollegium for overordnet ledelse. Alle vesentlige beslutninger som gjelder risiko- og kapitalstyring, vil normalt fattes i samråd med ledergruppen. I ledergruppen deltar også Chief Risk Officer som kan gi sine vurderinger til selskapets ledelse knyttet til finansielle forhold.

Risikostyringsfunksjonen i DNB Liv

Uavhengighet er en forutsetning for andrelinjeforsvaret, og innebærer at kontrollerende funksjoner og oppgaver holdes adskilt fra førstelinjen. Overvåking, kontroll, rådgivning og rapportering, skal være primæroppgaver for de som har andrelinjeansvar i DNB Liv.

Seksjon Risikostyring har ansvar for å følge opp alle produkter som DNB Liv har konsesjonsansvaret for. Seksjonen ledes av Chief Risk Officer som rapporterer til administrerende direktør.

Ansvarlig for operasjonell risiko har ansvar for registrering og oppfølging av hendelser knyttet til operasjonell risiko og at det blir etablert risiko-reducerende tiltak.

Compliancefunksjonen er en del av selskapets andrelinjeforsvar, og har en sentral rolle i arbeidet med å sikre etterlevelse i DNB Liv. Compliancefunksjonen skal bistå med rådgivning og veiledning, kontinuerlig overvåking og kontroll, og rapportering om etterlevelse av regelverk som setter vilkår for og krav til utøvelsen av DNB Livs konsesjonsbelagte virksomhet. Compliancefunksjonen er en del av Risikostyring, men har rapporteringsplikt til administrerende direktør og selskapets styre.

Selskapets aktuarfunksjon er en del av risikostyringsenheten. Aktuarfunksjonens ansvar og oppgaver er beskrevet i kapittel B. 6 Aktuarfunksjonen.

Risikostyringskomite

DNB Liv har etablert en risikostyringskomite som hovedsakelig består av representanter fra produktseksjonene, finansseksjonen og risikostyring. Komiteen gir innspill og råd til Chief Risk Officer i saker som har vesentlig innvirkning på selskapets risiko og kapitalisering.

Asset and Liability Committee (ALCO)

DNB Liv er representert i DNB konsernets ALCO som er et rådgivende organ for konserndirektørene for finans og risikostyring. ALCO ledes av konsernets Chief Financial Officer. ALCO behandler saker knyttet til styring av markeds- og finansieringsrisiko, risiko-modellering, kapitalstruktur og avkastningsmål.

Revisjonsutvalg

DNB konsernets revisjonsutvalg har ansvar og oppgaver i forbindelse med internkontrollen knyttet til finansiell rapportering også for DNB Liv, herunder å behandle forslag til selskaps- og konsernregnskapene til DNB Liv. Styret i DNB Liv AS fastsetter kvartalsregnskap og forslag til årsregnskap. Årsregnskapene besluttet av selskapets generalforsamling.

Kompensasjonsutvalg

DNB Liv har felles Kompensasjonsutvalg med konsernet. Utvalget innstiller på styrets retningslinjer for kompensasjon til ledende ansatte i henhold til allmennaksjelovens paragraf 6-16a. Kompensasjonsutvalget har et særskilt ansvar for å vurdere og påse at godtgjørelsessystemet i konsernet er i samsvar med styringen av konsernet, herunder risikoappetitt.

Risikorapportering, oppfølging og etterprøving

Selskapets risikosituasjon, herunder status på alle risikomålene som er fastsatt i risiko appetitt-rammeverket, rapporteres ukentlig til ledelsen og minst kvartalsvis til styret.

Seksjon Risikostyring har det overordnede ansvaret for risikorapportering i selskapet. Dette gjelder både den interne risikoppfølgingen og risikorapportering til markedet og myndighetene.

Alle nivåer i organisasjonen skal ha tilgang til relevant og nødvendig risikoinformasjon. Oppfølging av mål, rammer og strategier inngår i den interne risikorapporteringen.

Alle ansatte i DNB Liv har et ansvar for å rapportere og håndtere vesentlige hendelser

eller avvik. Alvorlige operasjonelle hendelser og etterlevelsbrudd skal registreres i en taps- og hendelses database. Status rapporteres til ledelsen og styret gjennom risikoappetitrammeverket. Det skal etableres tiltak for alle alvorlige hendelser og etterlevelsbrudd.

Minst årlig skal det gjennomføres en gjennomgang og rapportering av status på styring og kontroll av operasjonell risiko. Rapporteringen inneholder en egen evaluering som er basert på Finanstilsynets modul for operasjonell risiko. Samtidig utarbeides tiltak for å redusere risikonivået. Basert på risiko-vurderinger utarbeides en rapport til styret. Styret beslutter tiltak for å redusere de viktigste risikoene i selskapet.

Validering er en sentral del i kvalitetssikringen av forsikringstekniske avsetninger under Solvens II. Ansvaret for løpende vurdering av forutsetninger for beregninger av forsikringstekniske avsetninger ligger i førstelinje. Den tekniske kjøringen av beregningene gjennomføres i samarbeid mellom produktenhetene og ressurser med modellteknisk kompetanse fra andrelinje. Den uavhengige valideringen gjennomføres av aktuarfunksjonen i andrelinje etter at beregning av de forsikringstekniske avsetningene er gjennomført. Eventuelle identifiserte avvik, inklusiv oppfølging av avvik fra tidligere valideringer, følges opp gjennom DNB Liv sine interne endringsrutiner.

Konsernrevisjonen skal, som tredje forsvarslinje, bistå styret i å påse at det er kvalitet i alle vesentlige elementer i selskapets risikostyring. Uavhengig og effektiv revisjon skal bidra til hensiktsmessig risikostyring, internkontroll og virksomhetsstyring,

samt pålitelighet i den finansielle rapporteringen. Konsernrevisjonen har sin instruks fra styret i DNB Liv, som også godkjenner revisjonens årlige planer og budsjetter. Konsernrevisjonen skal påse at det er etablert og gjennomføres tilstrekkelig effektiv risikostyring og internkontroll. Konsernrevisjonen skal i tillegg vurdere om risikoidentifisering og etablerte styringsprosesser samt kontrolltiltak effektivt bidrar til å styrke konsernets evne til måloppnåelse.

Risikoappetitt

DNB Liv følger prinsippene og tilhørende retningslinjer som gjelder for hele DNB-konsernets virksomhet. Rammeverket for risikoappetitt er en del av den strategiske styringen av selskapet og består av grunnprinsipper og overordnede rammer for risikostyring. Styret bruker rammeverket til å fastsette den langsiktige risikoprofilen til DNB Liv ved å optimalisere forholdet mellom inntjening og risiko. Risikoappetitt skal gi en helhetlig og balansert oversikt over risikoen selskapet er villig til å akseptere for å realisere sine målsettinger. Dette er en forutsetning for resultatoppnåelse over tid. God risikostyring innebærer effektiv identifisering, håndtering, overvåking og rapportering av relevant risiko i DNB.

Rammeverket er dermed et viktig virkemiddel for å bidra til helhetlig risikostyring og operasjonalisering av denne. Rammeverket vurderes minst en gang i året.

Selskapets risikoappetitt inneholder et sett av eksplisitte utsagn for ulike risikotyper og målparametere som regnes for å være særlig vesentlige for DNB Liv. Hvert utsagn angir rammer og/eller

vurderingsprinsipper som definerer grensene for akseptabelt risikonivå. Rammene skal fungere som referansepunkter som selskapets strategiske og finansielle planer skal vurderes opp mot. Fornyselsen av risikoappetitt skal foregå i forbindelse med selskapets behandling av risikostrategi.

Måling mot risikoappetitt skal gi en overordnet oppsummering av risikosituasjonen i DNB Liv. I rammeverket for risikoappetitt inngår 14 ulike risikomål, på tvers av risikotyper og forretningsområder. Operasjonalisering gjennom styringssystemet, herunder kobling mot individuell belønning, er et viktig element for å gjøre risikoappetitt effektiv som styringsverktøy.

Det er etablert risikoindikatorer på lavere organisatoriske nivå som bygger opp under rammene i risikoappetitt. Risikoindikatorer kan være uttrykt som rammer for kvantifiserbar risiko, eller kvalitative vurderinger av risikonivå. Risikoindikatorene trenger ikke være uttrykt gjennom de samme målene som brukes på selskapsnivå, men de må kunne knyttes til de samme risikotypene og måle den samme utviklingen. Oppfølging av risikoindikatorene er tilpasset de enkelte forretningsområdene og skal sikre at risikoen holdes innenfor det fastsatte nivået i risikoappetittrammeverket.

Måling og oppfølging

Gjennom løpende oppfølging av risikoappetitt sikres det at de risikoene som er identifisert som de mest sentrale på overordnet nivå, også er gjenstand for oppfølging og diskusjon i operative deler av organisasjonen.

Alle avvik fra fastsatt risikoappetitt blir fulgt opp. Ukentlig rapportering gir ledelsen mulighet til å iverksette tiltak slik at en negativ utvikling kan bli snudd før det definerte nivået for risikoappetitt er brutt. Gult lys i risikoappetitt utløser en formell prosess med klart definerte ansvarsområder. Selskapets ledelse beslutter hvorvidt tiltak skal gjennomføres. Et rødt lys i risikoappetitt betyr at en av rammene er brutt. Dette skal rapporteres til styret i det første påfølgende styremøte. Det skal samtidig fremlegges en handlingsplan for å redusere risikoen.

Gjenopprettingsplan

DNB Liv har etablert en finansiell gjenopprettingsplan. Planen utarbeides som en integrert del av selskapets risiko- og kapitalstyringsrammeverk, og inntreffer ved brudd på forhåndsdefinerte indikatorer. Brudd på indikatorene utløser en grundig vurdering av situasjonen og om tiltak skal gjennomføres. Planen skal sikre at selskapet kan gjenoprettes fra en svært alvorlig stresssituasjon, uten involvering eller støtte fra myndigheter. Gjenopprettingsplanen oppdateres årlig. Indikatorene følges opp månedlig av ledelsen og styret.

Egenvurdering av risiko og solvens (ORSA)

ORSA er en kontinuerlig prosess i selskapet som går gjennom året.

Årlig utarbeides en ORSA-rapport som er selskapets og styrets egenvurdering av risiko og kapital situasjon. Rapporten sendes til Finanstilsynet.

Egenvurderingen viser DNB Livs syn på risiko, dens utvikling samt modeller for måling av risiko, risikostyring og muligheter for å redusere risiko.

Selskapets egenvurderinger bygger på resultater fra standardmodellen i Solvens II. Egenvurderingene tar utgangspunkt i 99,5 prosent konfidensnivå innenfor ett år.

Egenvurderingen er knyttet opp til selskapets forretningsplaner og gir en strategi for å opprettholde et akseptabelt kapitalnivå. Metodikken for egenvurdering utvikles løpende og er systematisert rundt risikomodulene i Solvens II for standardmetoden. Overvåking og håndtering av risiko er en integrert del av den finansielle rapporteringen og risikostyringen. ORSA er integrert i DNB Livs forretningsplaner, interne rammeverk og interne kontrollsystem. Risiko og kapitalkrav vurderes løpende gjennom året og disse vurderingene gir grunnlag for selskapets strategi og finansielle planer.

Viktige elementer i ORSA prosessen er den årlige oppdateringen av risikostrategi og rammeverket, forretningsstrategien, treårige finansielle planer og de finansielle målene. Hvert kvartal måles og vurderes selskapets risiko og kapitalisering i lys av risikoutviklingen. Dette er fremstilt hvert kvartal i risikorapport til styret. Deler av rapporten behandles i etterkant i selskapets risikostyringskomite. Styret mottar samtidig den finansielle rapporteringen slik at risikoutviklingen kan vurderes opp mot finansiell utvikling.

B.4 SYSTEMET FOR INTERNKONTROLL

Internkontrollsystem

Virksomheten skal utøves i samsvar med integritet, redelighet og god forretningsskikk. God internkontroll skal sikre at virksomheten når sine mål, sikrer kundenes og eiernes verdier, og at interne og eksterne krav er oppfylt. Systemet for internkontroll må ses i sammenheng med beskrivelse av selskapets virksomhetsstyring med en tredeling av ansvaret i utøvende, overvåkende og kontrollerende enheter.

Internkontroll er kontinuerlige prosesser som er iverksatt, gjennomført og overvåket av styret, ledelsen og øvrige ansatte. Systemet for internkontroll bygger på verdigrunnlag, innarbeidede normer, holdninger og etikk. Det er selskapets ledelse som har ansvar for internkontrollen og for å tilpasse denne til risiko, vesentlighet og egenart. Samtidig bidrar alle ledere og medarbeidere til internkontroll gjennom utførelsen av sine arbeidsoppgaver.

Gjennom internkontrollen søkes å begrense uønskede hendelser gjennom veletablerte rutiner for å sikre forsvarlig drift, gode prosedyrer for å unngå uønskede handlinger og at feil oppstår.

Krav til internkontroll er i DNB Liv definert gjennom DNBs styringsprinsipper, konsernpolicyer, instruksjoner, retningslinjer og håndbøker.

Konserninstruks for operasjonell risiko legger til rette for god og konsistent styring av operasjonell risiko. Instruksjonen beskriver prinsipper, rammestruktur, risikoappetitt, egne metoder og verktøy, rammeverk for internkontroll, roller og ansvar, registrering og rapportering, overvåking og rapportering, kontroll

og risikoreduksjon, beredskap og kontinuitet, samt prinsipper for offentliggjøring av informasjon. Instruksjonen for styring av operasjonell risiko beskriver også hvordan internkontrollen skal innpasses som en del av den samlede risikostyringen.

Med utgangspunkt i styringsprinsipper, policy, instruksjoner og retningslinjer, samt DNB Livs prosessbeskrivelser foretas det en årlig vurdering av styring og kontroll. Styringsdokumenter og prosesser er dokumentert i et kvalitetssystem.

For å sikre etterlevelse av krav satt i eksternt og internt regelverk er Konserninstruksjonen for operasjonell risiko utdypet i instruksjoner for Godkjenning av produkter og tjenester, IT risk management, Operasjonelle hendelser, Operasjonelle risiko- og kontrollhandlinger, Risikoavlastning – egne forsikringer og Tredjeparts risiko-styring. Etterlevelse er ytterligere utdypet i Konsernpolicy for etterlevelse med tilhørende utdypende styringsdokumenter og rutiner for å identifisere, styre, overvåke og rapportere etterlevelsrisiko konsernet er, eller kan bli, eksponert for, samt tiltak for å korrigere eller redusere identifiserte svakheter. Styringsdokumentene omfatter alle ansatte og angir prinsipper for etterlevelse av, opplæring, rapportering av brudd, roller og ansvar, krav til egen uavhengig compliancefunksjon med tilhørende arbeidsoppgaver og rapporteringslinjer.

DNB Liv har en uavhengig compliancefunksjon med adekvate ressurser og tilgang til relevant informasjon. Head of Compliance rapporterer etterlevelsrisiko og avvik direkte til selskapets administrerende direktør og Group Chief Compliance Officer. Minst

årlig rapporteres status knyttet til etterlevelse til selskapets styre.

B.5 INTERNREVISJONSFUNKSJONEN

Konsernrevisjonen (som er betegnelsen på internrevisjonen i DNB) gjennomgår og vurderer selskapets styring og internkontroll basert på en risiko-basert tilnærming og skal bidra til å fremme og beskytte organisasjonens verdier ved å gi risiko-baserte og objektive bekreftelser, råd og innsikt. Konsernrevisjonen gjennomfører vurderinger av risikostyringen i første og andre forsvarslinje, og identifiserer mulige forbedringer i driften ved å evaluere risikostyring og internkontroll.

Konsernrevisjonen er uavhengig av administrasjonen og rapporterer til styret i DNB Liv og styret i DNB Bank ASA.

B.6 AKTUARFUNKSJONEN

Aktuarfunksjonen har som ansvar å kontrollere at forsikringstekniske avsetninger er tilstrekkelige og av nødvendig kvalitet. I DNB Liv gjelder dette ansvaret både i forhold til avsetninger i finansregnskapet og beregning av forpliktelse i selskapets solvensberegninger. I forhold til selskapets finansregnskap har aktuarfunksjonen ansvaret for å gjennomføre kontroller, back-testing, sensitiviteter og analyser av risikoresultatet og forsikringstekniske avsetninger.

Aktuarfunksjonen skal bekrefte overfor ledelsen og styret hvorvidt beregningen av forsikringsforpliktelsene som inngår i solvensberegningene er pålitelige og tilstrekkelige. Denne uavhengige bekreftelsen medfører at aktuarfunksjonen ikke kan fastsette forutsetningene for beregningene.

Krav til uavhengighet og arbeidsdeling medfører at beregningene skal fastsettes av selskapets førstelinje, det vil si forretningsledelsen i selskapets seksjoner, administrerende direktør og selskapets styre.

Aktuarfunksjonen er en integrert del av risikostyringsenheten i DNB Liv. Direkte rapporteringslinje er til selskapets Chief Risk Officer. Leder for aktuarfunksjonen skal løpende rapportere til administrerende direktør saker innenfor sitt ansvarsområde som for selskapet vurdert under ett er av uvanlig karakter eller av stor betydning. Leder av aktuarfunksjonen kan kreve å være til stede når selskapets styre behandler spørsmål tilknyttet sitt ansvarsområde. Aktuarfunksjonen skal også minimum årlig skriftlig rapportere status til selskapets styre.

Leder av aktuarfunksjonen har møterett i DNB Livs ledergruppe i saker innenfor sitt ansvarsområde.

B.7 UTKONTRAKTERING

Gjennom operasjonell organisering er det et mål at virksomheten blir drevet på best mulig måte overfor kunder, kostnadsbruk, utnyttelse av kompetanse, utnyttelse av stordriftsfordeler, kvalitet og oppfyllelse av myndighetskrav. DNB Liv har derfor satt bort utførelsen av enkelte tjenester til andre deler av DNB. DNB Livs plikter og ansvar overfor offentlige myndigheter og andre påvirkes ikke av utkontraktingen. Finanstilsynet har godkjent eller har fått meldinger om alle tjenester som er utkontraktet.

Utkontraktingen gjennomføres i samsvar med DNB konsernets innkjøp- og utkontraktingpolicy med tilhørende konserninstruks for Utkontrakting av tjenester i DNB, DNB Liv sine retningslinjer og de

krav som følger av Solvens II-regelverket. I tillegg reguleres utkontraktering av Finanstilsynets forskrift om meldeplikt ved utkontraktering av virksomhet.

Utkontraktering dokumenteres gjennom oppdragsavtaler som tilfredsstillende de krav som framkommer av samme regelverk.

Funksjonene som DNB Liv har utkontraktert til andre selskaper i DNB underlagt norsk jurisdiksjon framkommer i tabell 6.

Forvaltning av næringseiendommer foretas av DNB Næringseiendom AS som er et heleid datterselskap av DNB Liv. Operasjonelt sett er ikke dette å betrakte som utkontraktering.

Innenfor IT-området er drift, forvaltning og utvikling av enkelte av selskapets IT-systemer utkontraktert til eksterne leverandører. Hvilke systemer dette gjelder og under hvilken jurisdiksjon framkommer i tabell 7.

B.8 ANNEN RELEVANT INFORMASJON

Selskapet har ingen annen vesentlig eller relevant informasjon enn det som framkommer over.

Tabell 6. Utkontraktering

Tjenesteleveranse	Oppdragstaker	Selskap
Distribusjon av forsikringsprodukter bedriftsmarked og personmarked	Wealth Management (WM)	DNB Bank ASA
Distribusjon forsikringsprodukter Personkunder	Personmarked og WM	DNB Bank ASA
Regnskap og Rapporteringstjenester	Konsernfinans	DNB Bank ASA
HR tjenester	People	DNB Bank ASA
IT utvikling, drift og forvaltning	Tech & Services	DNB Bank ASA
Avtale om aktiv forvaltning	DNB Asset Management	DNB Asset Management AS
Administrasjon av næringslån	Corporate Banking	DNB Bank ASA
Administrasjon av boliglån	Personmarked og DNB Boligkreditt	DNB Bank ASA
Forvaltning av næringseiendommer	DNB Næringseiendom	DNB Næringseiendom AS
Rådgivning om kapitalforvaltning og produktutforming	Wealth Management	DNB Bank ASA
Internevisjon	DNB Bank – Konsernevisjonen	DNB Bank ASA

Tabell 7. Utkontraktering underleverandør

Ansvarsområde	Underleverandør	Jurisdiksjon
Innskuddspensjon, personalforsikring	Accenture	Norge/India
Ytelsespensjon, garanterte personprodukter, utbetalingsystemer	DXC	Norge
Unit Link produkter	Softronic	Sverige
Driftsleverandør Windows systemer	TCS	Norge/India
Datavarehus	Infosys	Norge/India
Datavarehus	Experis	Norge

C. Risikoprofil

DNB og DNB Liv har som målsetting å holde en lav risikoprofil. Dette innebærer blant annet at vi kun skal påta oss risiko som forstås og kan følges opp og konsernet skal ikke bli forbundet med virksomhet som kan skade dets omdømme. Metoder som benyttes for å måle risiko skal være transparente og understøtte god risikostyring. God risikostyring skal bidra til økt risikojustert lønnsomhet.

Selskapets største risiko er markedsrisiko, forsikringsrisiko og operasjonell risiko.

Tabell 8 viser de ulike risikofaktorenes andel av basis solvenskapitalkravet (BSK) + operasjonell risiko ved utgangen av 2022 etter diversifisering.

Tabell 8. Risikoprofil
Millioner kroner

	31.12.2022	31.12.2021
Markedsrisiko	16 955	18 629
Motpartsrisiko	165	324
Livsforsikring	6 230	5 484
Helseforsikring	2 436	2 035
Diversifisering	(5 405)	(4 996)
Operasjonell risiko	1 053	1 091
BSK + Op.risk	21 436	22 567

Risikokategorier i tabell 8 er beskrevet i de kommende avsnittene.

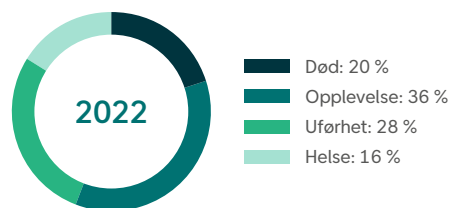
C.1 FORSIKRINGSRISIKO

DNB Livs produkter inneholder elementer av forsikringsrisiko i større eller mindre grad. DNB Liv skal påta seg forsikringsrisiko på en måte og til betingelser som gir lønnsomhet for selskapet og gir en merverdi for våre kunder.

DNB Liv gjennomfører en risikovurdering av alle kunder som ønsker å kjøpe et produkt med vesentlig risikodekning av selskapet. Ved stor usikkerhet i risikovurderingen, høy konsentrasjon eller uhensiktsmessig sammensetning av risiko anvender selskapet gjenforsikring for å redusere sin eksponering. Behovet for gjenforsikring vurderes kontinuerlig.

DNB Livs totale forsikringsrisiko skapes i stor grad av opplevelsesrisiko og uførerisiko for ytelsespensjon og fripoliser. Figur 6 og 7 viser eksponeringen mot død, opplevelse, uførhet og skade målt i risikopremie samt fordelingen mellom bedriftskunder og personkunder.

Figur 6. Produktområde – målt i risikopremie
Prosent

Figur 7. Risikoprofil fordelt på kundesegmenter
Prosent

Definisjon av bedriftskunder og personkunder framkommer i figur 8.

Risikoreducerende tiltak

Diversifisering

Ulike typer forsikringsrisiko virker mot hverandre i en total risikosammenheng. Eksempler er uførerisiko og dødsrisiko som langt på vei virker motsatt av opplevelsesrisiko (risiko for utvikling i levealder). Det kan og nevnes at analyser blant egne kunder viser en høyere dødelighet hos uføre individer sammenlignet med ikke uføre individer. Ved å være eksponert i flere risikotyper vil en diversifiserende effekt oppnås.

I risikoberegningene kalkuleres diversifikasjons-effekter mellom markedsrisiko og forsikringsrisiko samt mellom de ulike forsikringsrisikotyper.

Diversifisering reduserer den samlede forsikringsrisiko. Det er et mål å utnytte en best mulig

Figur 8. Definisjon av bedriftskunder og personkunder

Bedriftskundeprodukter

Produkter i bedriftsmarkedet omfatter ytelsespensjon, risikopensjoner, bedriftsgruppeliv og personalforsikring. For ytelsespensjon er den dominerende risikoen opplevelsesrisiko og uførhet. For risikopensjoner er den dominerende risikoen knyttet til uførhet. Gruppelivsforsikringer selges i hovedsak kun med dødsrisikodekning. Gjennom personalforsikringer tilbys deknninger relatert til personers liv og helse ved sykdom og ulykke.

Personkundeprodukter

Produkter i personmarkedsområdet omfatter fripoliser og individuelle rente- og kapitalforsikringer med overskuddsdeling, forsikrings spareprodukter, og unit-linked forsikringer. De dominerende forsikringsrisikoene innenfor disse produktene er opplevelsesrisiko og uførerisiko. Dette er produkter som ikke er i salg.

diversifisering. Forsikringsrisiko i DNB Liv er dominert av opplevelsers risiko, og en balansert forsikringsrisiko innebærer satsing på produkter med dødsrisiko og uførerisiko.

Gjenforsikring

Gjenforsikring eller reassurans er en praksis hvor et forsikringsselskap beskytter seg mot tapsrisiko ved å tegne en forsikring der man overlater deler av sine forpliktelser til andre forsikringsselskaper.

Selskapets program for gjenforsikring skal bidra til å sikre best mulig risikojustert inntjening for DNB Liv gjennom:

- at vedtatte rammer for overordnet risikoappetitt og forsikringsrisiko overholdes
- optimalisert risikosammensetning og eksponering som gir stabile resultater
- positive risikoresultater for å tilfredsstillte selskapets krav til egenkapitalbetjening

DNB Liv har gjenforsikret deler av risiko knyttet til personrisiko og gjenforsikret tap over visse nivåer for eldre individuelle rente- og kapitalprodukter.

I tillegg har DNB Liv en gjenforsikring mot katastrofelignende enkelthendelser. Dette er en beskyttelse mot betydelige katastrofer, med høy egenandel som er tilpasset selskapets og konsernets risikoappetitt. For 2022 er det en generell egenandel på 50 millioner kroner, og en maksimal beskyttelse på 2 500 millioner kroner. Fra 2023 gjelder en maksimal beskyttelse på 3 000 millioner kroner. Det stilles krav til at gjenforsikringsselskapene skal ha en rating på A+ eller bedre.

Risikovurdering og risikoklassifisering av bedrifter

For bedriftskunder foretas en vurdering og klassifisering av den risiko bedriften representerer. Dette danner utgangspunkt for risikodifferensiert prising av uføredekninger knyttet til pensjon og personalforsikring.

For bedrifter med risikopensjoner kan en slik klassifisering av kundene enten skje automatisk med utgangspunkt i objektive kriterier (bransje) eller etter en individuell vurdering av risikoen den enkelte bedrift representerer.

For bedrifter med personalforsikringer bygger risikoklassifisering enten på en vurdering av risikoen i det bedriftssegmentet kunden tilhører eller en individuell vurdering.

For bedrifter med gruppeliv bygger risikoklassifiseringen på bedriftens alder- og kjønns-sammensetning og en satt risikofaktor for den enkelte risiko ut fra segment eller en individuell vurdering.

Risikoklassifisering av bestanden revurderes årlig med utgangspunkt i observerte resultater i egen kundeportefølje og kunnskap om den enkelte bedrift eller gruppe av bedrifter (segment, næring).

Helsebedømmelse

Formålet med helsevurdering er å avdekke helsemessige forhold hos forsikrede som medfører forhøyet risiko.

Helsevurdering skal gjennomføres ved:

- etablering av personalforsikringer hvor det er færre enn 5 ansatte

- etablering og innmelding av Kollektive livrenter ved høye dekninger

Maksimale forsikringssummer

Standard maksimale forsikringssummer for død og uførhet er definert for alle produkter. Unntak er yrkesskadeforsikring, der forsikringsutbetaling følger av lovgivning. Ved tegning av forsikringssummer ut over standard maksimale forsikringssummer, skal det legges til grunn særskilte vurderinger.

Underwritingkomiteen

Underwritingkomiteen er etablert som forum for å kunne behandle store og strategisk viktige anbud og fornyelser av kundeforhold og prinsipielle avklaringer som gjelder tariffer. Komiteen skal ha en sammensetning som ivaretar interessene til DNB Liv og de enheter som har det forretningsmessige ansvaret for produktene.

Risikosensitivitet

Forsikringsrisiko er for DNB Liv en vesentlig risiko som overvåkes og styres gjennom flere målinger:

- Utvikling og endring i skadeprosenter på produkter og enkeltrisiko er sett opp mot målsatt skadeprosent
- Utvikling i risikoresultat med tilhørende krav til lønnsomhet
- Forsikringsrisiko følges opp som en integrert del av solvenskapitalkravet etter Solvens II

I solvensberegningene inngår risiko som kommer frem gjennom forutsatt flytting av produkter til andre livselskaper (mass lapse risk). Foruten dette er forsikringsrisiko i hovedsak påvirket av utvikling i dødelighet og uførhet. I tillegg vil rentenivå påvirke

livsforsikringsrisiko gjennom selskapets forpliktelser knyttet til utbetaling av ulike typer pensjoner. DNB Liv følger opp sensitiviteter knyttet til endringer i forsikringstekniske avsetninger. Forsikringstekniske avsetninger beregnet i henhold til solvensregelverket utgjorde 344,6 milliarder kroner ved utgangen av 2022.

Tabell 9 viser effekt på forsikringstekniske avsetninger (TP) i Solvens II ved endring i sentrale forutsetninger.

Tabell 9. Effekt på forsikringstekniske avsetninger (TP) i Solvens II ved endring i sentrale forutsetninger

Endring i TP, Sensitivitet	2022	2021
Renter +50 bp	-2,0 %	-2,2 %
Renter -50 bp	2,2 %	2,5 %
Dødelighet -10 prosent	0,4 %	0,5 %
Dødelighet +10 prosent	-0,1 %	-0,2 %
Uførhet -10 prosent	0,0 %	0,0 %
Uførhet +10 prosent	0,0 %	0,0 %

Med 10 prosent endring i dødelighet forstås endring i forutsatt utvikling i dødelighet og ikke antatt levealder.

I tillegg til å følge opp sensitiviteter knyttet til endringer i forsikringstekniske avsetninger er det utarbeidet analyser som viser hvordan det bokførte risikoresultatet påvirkes av 5 prosent reduksjon i dødelighet og 10 prosent økning i uførhet. Dette vises i tabell 10.

Risikoresultatet er mest sensitivt for endringer i uførhet innenfor bransjen privat kollektiv ytelsespensjon.

Tabell 10. Sensitiviteter knyttet til risikoresultat

Millioner kroner

Risikoresultat	Kollektive forsikringsordninger – Ytelsespensjon – Privat	Kollektive forsikringsordninger – Ytelsespensjon – Foreningsforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring – Rente- og pensjonsforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring – Kapitalforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring – Andre bransjer	Totalt
Risikoresultat i 2022	435	3	32	18	(1)	487
Risikoresultat i 2021	126	6	48	32	(1)	210

Sensitiviteter – effekt på risikoresultatet	Kollektive forsikringsordninger – Ytelsespensjon – Privat	Kollektive forsikringsordninger – Ytelsespensjon – Foreningsforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring – Rente- og pensjonsforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring – Kapitalforsikring	Individuell rente- og pensjonsforsikring – Andre bransjer	Totalt
5 prosent reduksjon i dødelighet	(35)	(1)	(11)	1	(2)	(48)
10 prosent økning i uførhet	(196)	(0)	(8)	(2)	0	(205)

C.2 MARKEDS- OG KREDITTRISIKO

Med markedsrisiko menes det svingninger i verdsettelsen av eiendeler som følge av at markedsprisen eller volatilitet avviker fra det som er forventet. DNB Liv er utsatt for slike svingninger, og de største markedsrisikoene for selskapet er renterisiko, aksjerisiko, kredittisiko, eiendomsrisiko og valutarisiko. Klimarisiko er en fremvoksende risiko særlig innenfor markedsrisiko. Spesielt vil risikoen ved overgang til nullutslippssamfunn kunne ha betydning for investerings porteføljene. DNB Liv legger til grunn at eksponering mot markedsrisiko i porteføljene vil gi høyere avkastning over tid enn risikofrie (lavrisiko) alternativer.

Egenvurdert markedsrisiko i DNB Liv

Til styring av markedsrisiko, gjøres det en måling av maksimalt regnskapsmessig tap knyttet til markedsrisiko innenfor en sannsynlighet på 99,5 prosent. Målingen av markedsrisiko representerer egenvurdert markedsrisiko neste 12 måneder på et konfidensnivå på 99,5 prosent (tilsvarende som i Solvens II). Det skilles mellom Markedsrisiko i Kollektivporteføljen og Markedsrisiko i Selskapsporteføljen.

Markedsrisikoen styres gjennom rammer og retningslinjer for allokering til aktivaklassene, samt diversifisering og konsentrasjon innenfor disse aktivaklassene. Det fastsettes en risikoappetitt for markedsrisiko i underporteføljene. Måling av samlet markedsrisiko bygger på metodikken fra Solvens II, men er justert for å ta hensyn til egenvurdert risiko. For hvert risikoutsagn er det fastsatt en terskelverdi for når en fornyet vurdering i ledelsen eller styret er nødvendig. Selskapet er kapitalisert til å kunne

ta risiko innenfor disse grensene. Det er i tillegg etablert detaljerte rammer for kapitalforvaltningen som fastsetter investeringsuniverset og sikrer diversifisering mellom og i risikokategorier.

Aktiv forvaltning

DNB Liv skal være en aktiv og ansvarlig kapitalforvalter som gjennom god diversifisering og helhetlig styring av markedsrisiko skal sikre tilstrekkelig avkastning på kundenes midler og en akseptabel avkastning på selskapets investerte kapital. I forvaltningen av DNB Livs porteføljer benyttes det både interne og eksterne fond og mandater. Investeringsporteføljene er godt diversifisert mellom ulike aktiva klasser, regioner, sektorer og enkeltinvesteringer.

Aktiv forvaltning kan utøves gjennom taktisk allokering mellom eller innen en aktivaklasse og ved valg av enkeltinvesteringer innenfor aktivaklassene (operativ forvaltning).

Indeksforvaltning

Indeksforvaltning er en forvaltningsstrategi som har som målsetning å kopiere utviklingen i en markedsindeks. Slik forvaltning anvendes sammen med aktiv forvaltning i kollektivporteføljen og er også tilgjengelig som investeringsvalg både som pensjonsprofiler og i våre fondsmenyer.

Valutasikring

DNB Liv har som overordnet strategi at valutarisiko i kollektivporteføljen skal sikres. For enkelte investeringer vil det være både dyrt og vanskelig å valutasikre. Dette vil blant annet være gjeldende for investeringer i fremvoksende markeder. Pensjons-

profilene i investeringsvalgporteføljen er delvis valutasikret og sikringsgraden i pensjonsprofilene vil avhenge av aksjeandelen. Internasjonale aksjefond tilgjengelig på selskapets ulike Fondsmeny er som hovedregel ikke valutasikret.

Investeringsporteføljene i DNB Liv og tilordnede produkter og profiler er vist i figur 9.

Kapitalforvaltningen i DNB Liv fordeler seg på tre overordnede investeringsporteføljer; kollektivporteføljen, investeringsvalgporteføljen og selskapsporteføljen. Samlet verdi for de tre investeringsporteføljene var på 375,8 milliarder kroner ved utløpet av 2022, en økning på 1,55 milliarder fra

2021. Kundemidlene forvaltes i de to førstnevnte porteføljene, mens selskapets midler forvaltes i selskapsporteføljen.

Porteføljer har separat forvaltning. Med separat forvaltning kan investeringene tilpasses de ulike produktenes egenskaper.

Kollektivporteføljen

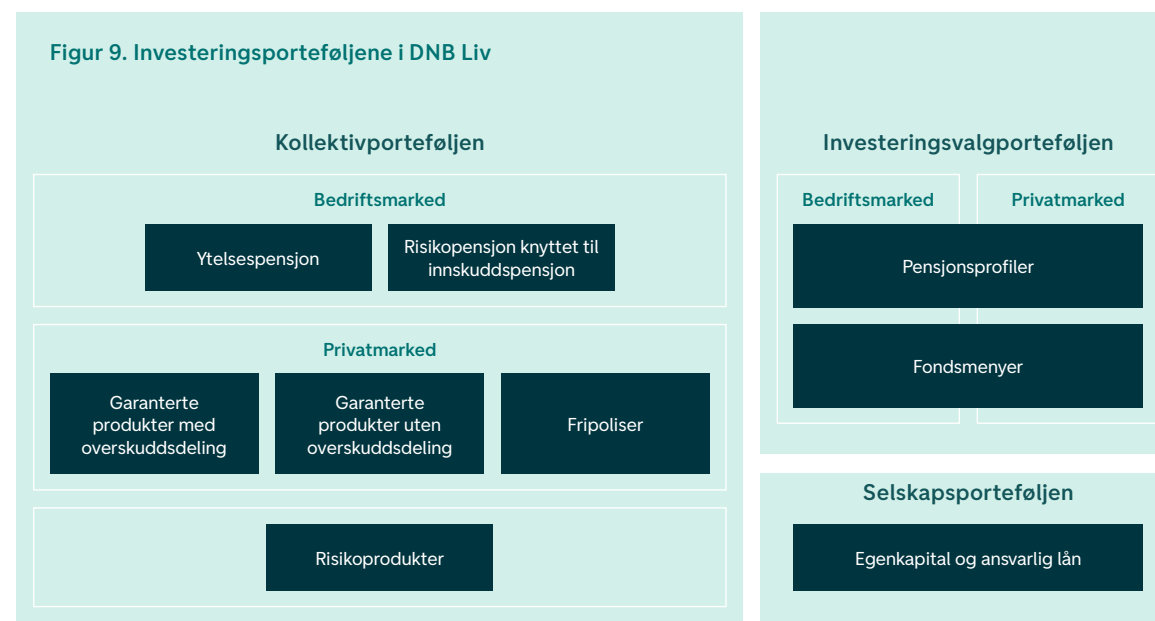
Kapitalforvaltningsstrategien for kollektivporteføljen er tilpasset produktegenskapene til de tilhørende kollektivproduktene. Det betyr at de ulike produktprofilene kan ha ulik eksponering mot markedsrisiko. En ytelsespensjon/fripolise kjennetegnes av at nivå på utbetalingen ved pensjonsalder er

avtalt på forhånd. DNB Liv yter en årlig avkastningsgaranti (rentegaranti) for ytelsesproduktene. Gjennom rentegarantien eksponeres DNB Livs egenkapital for markedsrisiko. Kollektivporteføljen består av renteinvesteringer, ikke belånte eiendomsinvesteringer, børsnoterte aksjer og alternative investeringer (unoterte aksjer, hedgefond, Private Credit, High Yield investeringer og egenkapitalinvesteringer i infrastruktur). Renteinvesteringene er fordelt på tre kategorier, pengemarkeds plasseringer, omløpsobligasjoner og obligasjoner bokført til amortisert kost.

Investeringsvalgporteføljen

Investeringsvalgporteføljen omfatter alle midler hvor kunden selv bestemmer over sine investeringer. Kunden bestemmer selv investeringsprofil, aktiv- eller indeksforvaltning, blant de valgene som gjøres tilgjengelig i DNB Livs produktløsninger. Det er kunden som selv står ansvarlig for markedsrisikoen. Kundene tilbys et sett profiler med ulike aktiva-fordeling og risiko, mens fondsmeny gir kunden mulighet til å velge mellom ulike fond som dekker både brede og spissede kategorier innenfor ulike aktivaklasser. Risikoen i pensjonsprofilene defineres i hovedsak ved andelen allokert til aksjer. Profilene rebalanseres jevnlig for å sikre at sammensetningen opprettholdes. Det tilbys profiler med aksjeandeler mellom 0 og 100 prosent. Forvaltningen skal være i tråd med DNBs etiske retningslinjer, og underlagt tilsvarende kontroll som øvrige porteføljer.

Figur 9. Investeringsporteføljene i DNB Liv

Selskapsporteføljen

Selskapsporteføljens midler er innskutt kapital i form av egenkapital eller ansvarlig lån, opptjent egenkapital, samt enkelte erstatningsavsetninger. Midlene i selskapsporteføljen kan betraktes som en sikkerhetsstillelse for de garantier og forpliktelser som selskapet har påtatt seg overfor sine kunder.

Porteføljestørrelsene ved utgangen av 2022 framkommer i tabell 11.

Tabell 11. Porteføljestørrelsene ved utgangen av 2022
Milliarder kroner

Kollektivporteføljen	2022
Bedriftsmarked	20,0
Ytelsespensjon	15,4
Risikopensjon knyttet til innskuddspensjon	4,6
Privatmarked	171,1
Garanterte produkter med overskuddsdeling	23,1
Garanterte produkter uten overskuddsdeling	9,2
Fripoliser	135,8
Risikoprodukter	3,0
Total	191,2
Investeringsvalgporteføljen	2022
Bedriftsmarked	138,3
Profil <=30	34,5
Profil 50	30,7
Profil >=80	61,9
Fondsmeny	11,3
Privatmarked	11,3
Profil <=30	0,8
Profil 50	2,1
Profil >=80	1,6
Fondsmeny	6,9
Total	149,7
Selskapsporteføljen	2022
Egenkapital	25,4
Ansvarlig lån	7,0
Erstatningsavsetninger	2,7
Annet	
Total	35,1

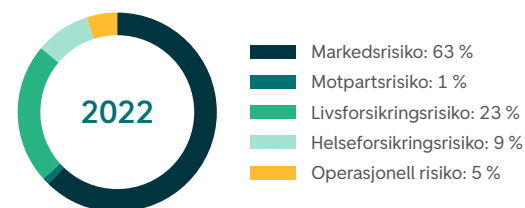
Markedsrisiko i Solvens II

Figur 10 viser at samlet markedsrisiko målt etter standardmodellen i Solvens II er den største risikoen i DNB Liv og utgjorde 63 prosent målt i andel av solvenskapitalkravet ved utgangen av 2022 etter diversifiseringseffekter.

Figur 11 viser samlet markedsrisiko fordelt på risikotyper målt etter standardmodellen i Solvens II ved utgangen av 2022.

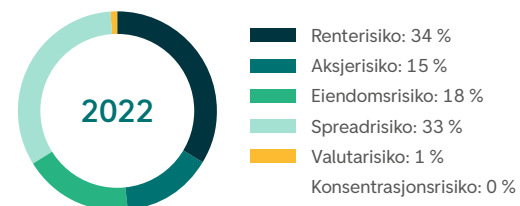
Figur 10. Risikoprofil

Prosent

Figur 11. Markedsrisiko

Prosent

Total bruttostørrelse for markedsrisiko målt etter standardmetoden i Solvens II utgjorde 34,6 milliarder kroner i 2022 – en reduksjon på 1,4 milliarder fra 2021.

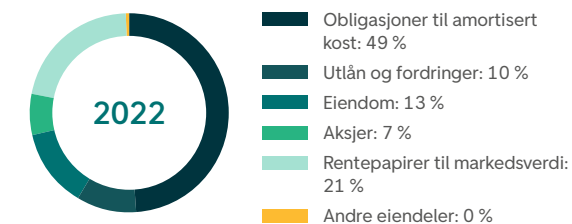
DNB Liv har ikke hatt konsentrasjonsrisiko i henhold til standardmodellen under Solvens II i 2022.

Figur 12 viser sammensetning av investeringer i kollektiv- og selskapsporteføljen.

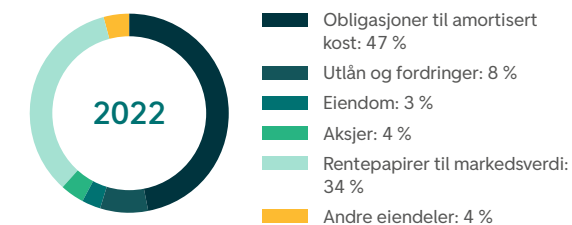
Figur 12. Investeringer i kollektiv – og selskapsporteføljen 31.12.2022

Prosent

Kollektivporteføljen

Selskapsporteføljen

Aksjer

Aksjeeksponering oppnås i hovedsak gjennom investeringer i fond eller derivater. Gjennom 2022 har selskapet hatt en tilnærmet uendret aksjeeksponering sammenlignet med året før. En lavere avkastning for aksjefondene samt en lavere dynamisk stressfaktor fra EIOPA for årsslutt 2022 gjorde at samlet aksjerisiko ble noe lavere enn i 2021.

Eiendom

DNB Livs eiendommer forvaltes av DNB Nærings-eiendom, et heleid datterselskap av DNB Liv. Kollektivporteføljen og pensjonsprofilene eier nærings-eiendom direkte i en felles portefølje. I tillegg eier kollektiv- og selskapsporteføljen andeler i Scandinavian Property Fund. DNB Livs portefølje er veldiversifisert på industri/bransje og geografi. I forbindelse med kollektivporteføljens nye transformasjonsstrategi har selskapet begynt å selge seg ned i eiendomsporteføljen. Store deler av salgsbeløpet har gått til å øke andelen obligasjoner til amortisert kost. Mer om rentestrategien og oppvekting i denne aktivaklassen er beskrevet under.

Alternative Investeringer

I denne kategorien inngår Private Equity, hedgefond, Private Credit, indirekte eiendom, infrastruktur og High Yield. I 2022 har vi økt andelen i Private Credit som følge av kommitteringene vi har forpliktet oss til. Lånene er vanligvis uratet og kredittkvaliteten er vurdert som sub-investment grade. Økt kreditt-risiko bidrar til høyere avkastning enn obligasjonsporteføljene, mens lavere volatilitet gir mer stabil avkastning sammenlignet med High Yield.

High Yield er obligasjonslån til sub-investment grade selskaper. I forbindelse med transformasjonsstrategien har eksponeringen i High Yield blitt redusert.

Private Equity er egenkapitalinvesteringer i unoterte selskaper. Gjennom året har samlet markedsverdi økt i denne aktivaklassen som følge av positiv avkastning.

Hedgefond er investeringer som skal gi en jevn avkastning uavhengig av utviklingen i markedet. Disse investeringene har en lavere korrelasjon til tradisjonelle aktivaklasser, og bidrar til økt diversifisering i en bredt sammensatt portefølje.

Egenkapitalinvesteringer i infrastruktur er investeringer i infrastrukturprosjekter gjennom ulike infrastrukturfond.

Obligasjoner til amortisert kost

Obligasjoner som holdes til forfall, og føres i regnskapet til amortisert kost, er den aktivaklassen som gir det viktigste bidraget til å stabilisere avkastningen. En del av kapitalforvaltningen er blant annet å styre renterisikoen i eiendelene mot selskapets forpliktelser (Asset Liability Management – ALM). Durasjonen knyttet til forpliktelsene har betydning for hvordan renterisikoen styres for kundemidlene. Det er spesielt forpliktelsene som er fra 10 år og utover som er vanskelig å matche, grunnet det norske rentemarkedet er lite likvid utover 10 år. Det viktigste virkemiddelet for å oppnå lengre durasjon i investeringene vil være gjennom allokering til obligasjoner som føres til amortisert kost. Denne aktivaklassen utgjør den høyeste andelen i kollektiv porteføljen. I 2022 var denne andelen på 49 prosent,

opp fra 35 prosent i 2021. I løpet av 2022 har markedsrentene kommet på et nivå som gjør det mulig å kjøpe obligasjoner til amortisert kost som gir en avkastning utover den årlige rentegarantien.

Boliglån

I 2022 ble hele boliglånsporteføljen solgt tilbake til DNB Bank. Gjenværende eksponering før salget var på ca. 6,1 milliarder kroner. Bakgrunnen for salget er å frigi midler som benyttes til nye investeringer i obligasjoner til amortisert kost til et rentenivå som er høyere enn dagens rentegaranti.

Næringslån og obligasjoner med pant i eiendom

Eksponering i næringslån med pant i eiendom søkes oppnådd gjennom DNB Bank, enten ved at DNB Liv yter lån til DNB Bank sine kunder eller ved kjøp av eksisterende lån fra DNB Bank. Sikkerhet vil være innenfor 65 prosent av belåningsverdi (LTV, loan to value). Lånene vil i hovedsak ha både flytende rente og margin, og administreres av DNB Bank. I 2022 har DNB Liv saminvestert i næringslån (corporate loan) uten pant i nærings-eiendom med DNB Bank.

DNB Liv har også investert i uratede obligasjoner med pant i eiendom innenfor 65 prosent av verdi (LTV) som administreres av Nordic Trustee i obligasjonsmarkedet. Obligasjonene oppfyller kriteriene for å kunne gi internt rating BBB, og har i all hovedsak fastrente.

Utvikling i rentegaranti

DNB Liv bærer risikoen for å oppfylle den årlige rentegarantien selskapet har i avtalene med kundene. Finansavkastningen må være stor nok til å møte denne garantien. I motsatt fall må manglende avkastning dekkes ved bruk av kursreguleringsfond, tilleggsavsetninger, egenkapital eller ansvarlig lån. Målt i forhold til kundefondene hadde selskapet en samlet gjennomsnittlig rentegaranti på 3,0 prosent for 2022, marginalt opp fra året før.

Tabell 12 viser hvordan rentegarantien for hver enkelt produktgruppe har utviklet seg.

Tabell 12. Rentegaranti

Rentegarantien fordelt på produktgrupper	2022	2021	2020	2019
Kollektiv pensjon, privat sektor	2,9 %	2,9 %	3,0 %	3,0 %
Individuell pensjon	3,3 %	3,2 %	3,2 %	3,3 %
Individuell kapital	2,1 %	2,1 %	2,1 %	2,1 %
Kollektiv foreningspensjon	3,9 %	3,8 %	3,8 %	3,9 %
Gjennomsnitt	3,0 %	2,9 %	3,0 %	3,0 %

I takt med utbetaling av pensjoner vil rentegarantien i prosent av forpliktelsene reduseres noe år for år. Reduserte kundebuffer gjennom 2022 gjør at gjennomsnittlig rentegaranti samlet sett øker noe fra 2021 til 2022.

Målet for kapitalforvaltningen er å oppnå en avkastning utover rentegarantien. Overskudd utover rentegarantien de neste årene vil i hovedsak bli benyttet til å bygge bufferkapital.

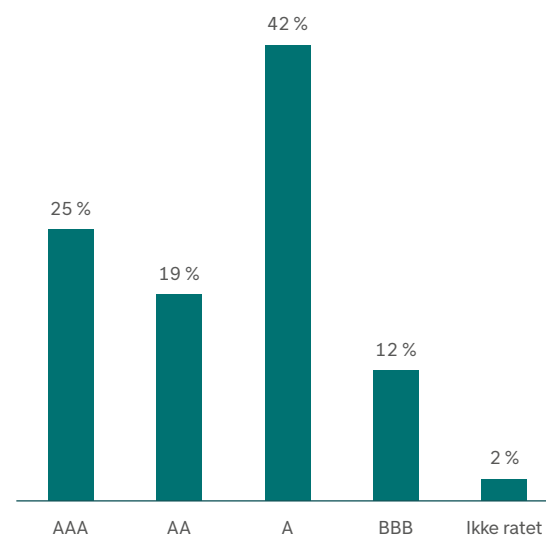
Renteinstrumenter med fast avkastning i anleggsporteføljen blir ført til amortisert kost i regnskapet. Dette gjelder investment grade obligasjoner med fast rente, næringslån med pant i eiendom samt boliglån. Durasjonen til rentepapirer blir så langt som mulig tilpasset de ulike produktporteføljers profil. Dette innebærer at midler knyttet til fripoliser, ytelsespensjon og gamle individuelle kontrakter typisk vil investere i lengre papirer enn midler knyttet til garantikonto, risikoprodukter, risikopensjon knyttet til innskuddspensjon og selskapsporteføljen.

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for tap dersom motparten ikke oppfylder sine forpliktelser. I DNB Liv blir kredittrisikoen kvantifisert gjennom å måle samlet spreadrisiko og motpartsrisiko knyttet til renteinstrumenter. For å redusere motpartsrisikoen er det tegnet CSA avtale (Credit Support Annex) med flere av DNB Liv sine motparter. Med spreadrisiko menes det endringen i markedsverdi for rentepapirene målt til virkelig verdi som følge av endringer i risikopremie. Med risikopremie menes meravkastningen utover risikofri rente. Denne avhenger igjen av egenskapene til papiret, slik som likviditeten i markedet, durasjon

og kredittkvaliteten. Obligasjoner til amortisert kost skal ha god kredittkvalitet. Figur 13 viser fordelingen av kredittkvaliteten for obligasjoner til amortisert kost. Andelen som vises «ikke ratet» er obligasjoner utstedt av kommuner som ikke har en offisiell rating. I DNB Liv egen vurdering får rentepapirer utstedt av norske kommuner en AA-rating. Porteføljen vil minimum ha en kredittkvalitet tilsvarende investment grade (minst BBB).

Figur 13. Kredittkvalitet

Klimarisiko

DNB Liv har satt et overordnet mål om å oppnå netto nullutslipp innen 2050. Klimarisiko inkluderes ikke i Solvens II-beregningene ved bruk av standardmodellen. Klimarisiko er nærmere omtalt i avsnitt C.5.

C.3 LIKVIDITETSRISIKO

For å sikre tilstrekkelig likviditet ved mulig store flyttinger av midler ut av selskapet, settes det et krav til minimum andel likvide papirer. Med likvide papirer menes noterte aksjer, rentepapirer med mindre enn ett års løpetid og statspapirer.

C.4 OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser eller systemer, menneskelige feil, eller eksterne hendelser.

Styring av operasjonell risiko innebærer å håndtere risiko for å sikre en effektiv og vellykket virksomhetsutøvelse. En sunn risikokultur innebærer å identifisere og vurdere risiko, etablere, iverksette og evaluere tiltak, samt å sikre relevant og effektiv rapportering til aktuelle interessenter. DNB konsernet har fastsatt policy og konserninstruks som omhandler operasjonell risiko. Disse gjelder også for DNB Liv.

En god styring av operasjonell risiko utvikles gjennom følgende prinsipper:

Identifisering av risiko

Identifisering av operasjonell risiko skjer gjennom linjeledelsens risikovurderinger, egevalueringer, fastsettelse av key risk indicators (KRI) / key performance indicators (KPI) og gjennom registrering av hendelser i selskapets hendelsesdatabase. Relevant og fullstendig identifisering av risiko er avgjørende for å kunne styre risiko.

Måling og identifisering av risiko

Måling og kvantifisering av operasjonell risiko skjer på grunnlag av identifiserte risiko, i hovedsak gjennom

standardmodellen i Solvens II og gjennom årlige risikovurderinger av vesentlige prosesser. Overvåking av operasjonell risiko skal gi klare, konsise og nøyaktige operasjonelle risikorapporter til relevante funksjoner og enheter. Kostnaden for å binde kapital relatert til operasjonell risiko skal dekkes av produktet som gir opphav til den underliggende operasjonelle risikoen.

Etablering og utvikling av kontrollmiljø

Myndighetenes rammebetingelser samt konsernpolicyer og retningslinjer i DNB krever at det etableres et kontrollmiljø for å sikre at risikoprofilen er innenfor vedtatt risikoappetitt.

Systemet for kontroll av operasjonell risiko vedlikeholdes slik at ledelsen har tillit til at den operasjonelle risikoen blir ivaretatt i tråd med etablerte grenser og operasjonelle prosedyrer. En sterk risikostyringskultur bygges gjennom prinsippene for de tre forsvarslinjene.

For å sikre at alle linjeledere etablerer en vel-fungerende risikostyringskultur er det definert minimums standarder knyttet til risikovurderinger og rapportering. Risikoappetitt for DNB Liv fastsettes i samsvar med definisjon i konsernretningslinjen for styring av operasjonell risiko hvor det kommer frem at den skal være lav. Med basis i dette er det etablert en målsetning i risikoappetittrammeverket hvor det kommer frem at operasjonelle tap skal være lavere enn 5 millioner kroner siste 3 måneder.

Operasjonell risiko beregnet i henhold til standardmodellen i Solvens II utgjorde 1,1 milliarder kroner ved utløpet av 2022. Standardmodellen for beregning av operasjonell risiko overvurderer etter selskapets

oppfatning den reelle operasjonelle risikoen som er knyttet til selskapets virksomhet.

DNB Liv har søkelys på tiltak for å unngå operasjonelle hendelser og tap. Alle hendelsene blir fulgt opp med tiltak for å forbedre rutiner. Dette skal bidra til færre fremtidige hendelser.

Antall hendelser og tap i 2022 er på samme nivå som i 2021. I 2022 utgjorde operasjonelle tap 12,2 millioner kroner.

C.5 ANDRE VESENTLIGE RISIKOER

Forretningsrisiko er risiko knyttet til svingninger i resultatet på grunn av endringer i eksterne forhold som markedssituasjonen og myndighetsreguleringer, eller bortfall av inntekter som følge av svekket omdømme. Håndteringen av forretningsrisiko skjer i første rekke gjennom strategiprosessen og ved løpende arbeid for å ta vare på og forbedre selskapets omdømme.

Regulatoriske krav til finansinstitusjonene har blitt vesentlig strengere etter finanskrisen og Solvens II – regelverket medfører høyere kapitalkrav for garanterte produkter. Ytelsesbaserte pensjonsordninger med høy rentegaranti vurderes ikke å være levedyktig over tid. DNB Liv har tilpasset seg ved å utvikle offentlig tjeneste pensjonsvirksomhet, og tillater ikke tilflytting av tradisjonelle fripoliser og ytelses pensjonsordninger fra andre pensjonsforetak. DNB Livs strategi innebærer vekst innenfor nye og mer fleksible pensjonsprodukter som blant annet tilbyr kundene muligheten til å velge investeringskombinasjoner selv. Disse produktene har et vesentlig lavere kapitalkrav.

Den teknologiske utviklingen, med økt grad av digitalisering, selvbetjening og informasjonsdeling, krever en løpende tilpasning av organisasjon og kostnadsbase. DNB Liv legger vekt på å utnytte de muligheter som ny teknologi gir.

Omdømme

DNB Liv skal ikke assosieres med virksomhet som kan skade selskapets omdømme. For DNB konsernet følges nivået på omdømmerisiko gjennom flere indikatorer, og det er fastsatt grense for hva som er akseptabelt nivå på omdømmemålingen. DNB Liv inngår i denne målingen. God strategisk planlegging er det viktigste verktøyet for å redusere omdømme risiko. Omdømmerisiko påvirkes også positivt gjennom ansattes aktive forhold til samfunnsansvar og det etiske regelverket. Omdømmerisiko blir i tillegg styrt gjennom policyer og forretningsaktiviteter, herunder etterlevelse av regelverk. Omdømmerisiko følges opp gjennom overvåkning av medieomtale, mens konkurransesituasjonen følges opp gjennom analyser av markedsutviklingen samt utviklingen i markedsandeler.

DNB Liv har over en lang periode lagt vekt på å etablere prosesser som sikrer våre kunder riktig og rask oppgjørsbehandling ved skadetilfeller. Riktig oppgjør til rett tid vurderes å ha stor betydning for selskapets renommé. I et så stort selskap som DNB Liv vil det alltid være en iboende risiko knyttet til oppgjørsbehandling, men selskapet har hatt svært få saker som vurderes å ha skadet selskapets renommé.

Standardmodellen Solvens II og rapporteringsregelverket

EU-kommisjonen offentliggjorde forslag til endringer

i Solvens II-direktivet i november 2021. Forslaget innebærer en revisjon av standardmodellen for Solvens II hvor viktige parametere som rentestress og volatilitetsjustering inngår. Regelverksendringene har vært til første behandling i EU-ministerrådet og Europaparlamentet. Det er ikke identifisert forhold som tilsier at Rådet og Parlamentet sin behandling vil endre EU-kommisjonens forslag til endringer. Det er ventet at forhandlingene blir avsluttet medio 2023, som følge av dette er det usikkert når regelverket blir satt i kraft, men det er fra ulike kilder antydning at dette tidligst kan bli i 2024 med en påfølgende overgangsperiode på 5 år for måling av renterisiko, som er den mest betydningsfulle endringen for DNB Liv. For DNB Liv vil forslagene slik de foreligger fra EU-kommisjonen øke kapitalkravet om de blir vedtatt.

EIOPA, det europeiske tilsynsrådet for forsikrings-selskaper, har også beskrevet forslag til endringer på andre områder; økt differensiering i rapportering til tilsynsmyndigheter og foretakenes offentliggjøring av informasjon, herunder innhold i denne rapport.

Garanterte produkter

DNB Liv har sammen med livsforsikringsbransjen over en lengre periode argumentert for at produktregelverket for fripoliser og andre garanterte pensjonsprodukter bør endres. Endrede rammebetingelser for disse produktene kan bidra til en bedre forvaltning av pensjonsmidlene og derigjennom regulering av pensjoner utover garanterte ytelser. Stortinget vedtok nye produktregler for garanterte produkter med virkning fra 1. januar 2022. Regelverket medfører at små fripoliser kan utbetales raskere, noe som vurderes å være til fordel for både kundene og selskapet. Ved omdanning av fripoliser med rente-

garanti til fripolise med investeringsvalg (FMI) er det nå mulig å kompensere kundene for bortfall av rentegarantien. DNB Liv har besluttet at vi ut fra gjeldende rammebetingelser og markedsforhold, ikke vil tilby rentekompensasjon ved overgang til FMI.

Ny regnskapsstandard for forsikringskontrakter (IFRS 17)

Ny regnskapsstandard for forsikringskontrakter er innført 1.1.2023 med krav om sammenligningstall for 2022. IFRS 17 innebærer en vesentlig endring i måten forsikringskontrakter måles på og hvordan inntjening og finansiell stilling for forsikringsforetakene blir presentert. Standarden legger til rette for større transparens og sammenlignbarhet mellom forsikrings-selskaper. Finansdepartementet vedtok i august 2022 at IFRS 17 ikke skal gjelde i selskapsregnskapet for livsforsikringsselskaper, noe som betyr at både selskapsregnskapet og konsernregnskapet til DNB Liv fortsetter dagens regnskapsføring av forsikringskontrakter. IFRS 17 vil følgelig kun være gjeldende for konsernregnskapet til DNB Bank. IFRS 17 påvirker heller ikke selskapets regulatoriske kapitalkrav.

Pågående skattesak

I forbindelse med innføringen av nye skatteregler for livsforsikringsselskaper i 2018 er det uklarheter rundt tolkningen av overgangsreglene som påvirker skatteberegningen på overgangstidspunktet. Etter fornyet gjennomgang ble det i 2021 regnskapsført 299 millioner kroner i skattekostnad knyttet til overgangseffektene fra 2018. Dette er basert på en vurdering av sannsynlig utfall i saken som fortsatt innebærer usikkerhet. Saken ligger nå i Skatteklagenemda. Nærmere redegjørelse for skatt finnes i selskapets årsregnskap for 2022 i note 11.

Bærekraftsrisiko og klimarisiko

DNB har som strategi å være en pådriver for bærekraftig omstilling gjennom å kutte egne utslipp og hjelpe kundene med å ta valg som fører til at både kundene og samfunnet blir bærekraftig.

Klimarisiko er i hovedtrekk hvordan et selskaps aktivitet påvirker dets ytre miljø, og hvordan det ytre miljøet påvirker selskapets aktiviteter. DNB Liv skal ta hensyn til relevante ESG-faktorer (Miljø, Samfunnsansvar og Selskapsstyring), herunder klimarisiko, i risikovurderinger, egen drift og investeringsbeslutninger.

For DNB Liv vil den største klimarisiko være overgangsrisiko gjennom investeringsaktiviteter for eksempel i form av «stranded assets» på grunn av nye reguleringer, ny teknologi og endret etterspørsel av produkter og tjenester i selskaper DNB Liv er investert i. I tillegg er eiendomsporteføljen utsatt for fysisk risiko som konsekvens av endring i det ytre miljø på grunn av økt temperatur, i form av ras, flom, skred, oversvømmelser, brann m.fl.

For investeringer i fond vil ESG integreringen i forvaltningen være en del av den totale evalueringen, både ved investeringsbeslutning og i videre oppfølging av porteføljene. For eiendomsporteføljen pågår en prosess for å BREEAM-sertifisere alle bygg i DNB Liv sin portefølje. BREEAM er den norske miljøsertifiseringsstandard som benyttes for nærings-eiendom. Sertifiseringen sikrer at alle forhold av betydning for bærekraft i næringsbygg samles og dokumenteres.

For å bidra til å oppfylle målene i Parisavtalen om å begrense global oppvarming til under 2 grader, og jobbe for å begrense den til 1,5 grader, har både EU og Norge satt seg mål om å redusere klimagassutslippene med minst 55 prosent før 2030.

For å bidra til at omstillingen lykkes vil DNB Liv redusere utslipp av klimagasser målt mot salgsinntekt (utslippsintensiteten) i porteføljene tilsvarende. Per i dag har DNB Liv tilgang på data på utslippsintensitet for aksjeinvesteringer, men vil utvide målingen til en større del av investeringsuniverset i 2023.

I den publiserte Årsrapporten 2022 for DNB Liv (side 8–12) finnes nærmere redegjørelse for hvordan DNB som er blant de ledende i det norske markedet når det gjelder ansvarlige investeringer, og DNB Liv som en av Norges største kapitaleiere skal være en pådriver for bærekraftig omstilling.

Gjennom investeringer i grønn infrastruktur, fornybar energi og sosiale investeringer for å gi bedre levevilkår for mennesker i utviklingsland gis porteføljen en dreining av kapital allokert til bærekraftig vekst.

Opprettelse av pensjonsprofilen, Neste Generasjon, med utvidet bærekraftfokus som gir høyere ESG score, lavere klimagassutslipp enn standardprofilene og utvidet utvelgelseskriterier er en del av strategien for å ha ESG-tematiske pensjonsprofiler og flytte kapital i denne retning. Neste Generasjon er tilgjengelig for alle bedriftskunder og deres ansatte forutsatt at bedriftene åpner for dette.

Bærekraftfaktorer og klimarisiko er innlemmet i kapitalforvaltningen i DNB Liv og i strategi for

ansvarlige investeringer. ESG-vurderinger inngår også som en del av due diligence blant annet i valg av eksterne forvaltere. DNB Liv har utarbeidet et spørreskjema som sendes til eksterne forvaltere for å kartlegge forvalternes bevissthet og holdninger til ESG-forholdene, og hvordan ESG-risiko er innlemmet i deres daglige arbeid. I tillegg har DNB utarbeidet en instruks som gir prinsipper og retningslinjer for ansvarlige investeringer som også gjelder for DNB Liv. I tillegg har DNB Liv egen instruks for eksklusjoner og sanksjoner.

Per i dag vurderes klimarisikoen som moderat til liten for DNB Livs forsikringsprodukter men det forventes at klimautfordringene som varsles ikke bare vil påvirke utbetalingene fra skadeforsikringer, men også livsforsikring, personforsikringer og pensjoner som følge av at medlemmer av pensjonsordningene og forsikrede kan bli rammet.

DNB Liv er beskyttet mot katastrofelignende hendelser gjennom gjenforsikring, herunder også som følge av klimatiske hendelser. Gjenforsikringer er nærmere beskrevet i avsnitt C. 1.

C.6 ANNEN RELEVANT INFORMASJON

Selskapet vurderer at relevant informasjon er gitt i avsnittene over.

D. Verdivurdering for solvensformål

D.1 EIENDELER

Totale eiendeler i solvensbalansen utgjorde 368 645 millioner kroner per 31.12.2022 mot 379 012 millioner kroner per 31.12.2021. Dette tilsvarer en reduksjon på 10 367 millioner kroner. Tilsvarende utgjorde eiendelene i finansregnskapet 371 152 millioner kroner per 31.12.2022 mot 374 838 per 31.12.2021. Tabell 13 viser eiendeler i Solvens II-balansen og finansregnskapet for henholdsvis 2022 og 2021.

I solvensberegningen benyttes verdivurderinger som samsvarer med verdsettelse av eiendeler i finansregnskapet. Observerbare markedspriser benyttes i den utstrekning det er mulig.

Markedspriser noteres blant annet ikke for eiendom, lite likvide rentepapirer og lån som føres til amortisert kost. Ved verdsetting av eiendom benyttes en intern verdivurderingsmodell vurdert opp mot to eksterne takster per eiendom i et rullerende utvalg.

For rentepapirer og lån som verdsettes til amortisert kost i regnskapet benyttes samme metode som framkommer av mer-/mindreverdi i regnskapet ved fastsettelse av markedsverdi i Solvens II-balansen. Ved verdivurdering av rentepapirer uten observerbare markedspriser benyttes den eksterne leverandøren Nordic Bond Pricing. For direkte lån benyttes verdivurdering fra DNB Bank ASA slik det også framkommer av regnskapet.

Tabell 13. Eiendeler i Solvens II-balansen og finansregnskapet for henholdsvis 2022 og 2021

Millioner kroner

	Solvens II-verdi 2022	Regnskaps-verdi 2022	Solvens II-verdi 2021	Regnskaps-verdi 2021
Immaterielle eiendeler	-	-	-	-
Utsatt skattefordel	836	-	5	-
Eiendom, anlegg og utstyr holdt til eget bruk	2	2	2	2
Investeringer (annet enn eiendeler holdt for indeksregulerte og unit-linkede kontrakter)	217 864	221 177	219 828	215 702
Eiendom (annet enn til eget bruk)	14	14	19	19
Eierandeler i nærstående foretak, herunder andeler	31 257	31 257	30 440	30 440
Aksjer	642	642	524	524
Obligasjoner	118 614	121 927	98 648	94 522
Kollektive investeringsforetak	66 421	66 421	89 816	89 816
Derivater	214	214	381	381
Innskudd annet enn kontantekvivalenter	702	702		
Eiendeler holdt for indeks- og unit-linkede kontrakter	138 259	138 259	138 747	138 747
Lån og boliglån	9 435	9 465	17 455	17 412
Gjenforsikringsdekning fra:	481	481	400	400
Forsikringer og formidlere fordringer	172	172	191	191
Fordringer (handel, ikke forsikring)	42	42	32	32
Kontanter og kontantekvivalenter	1 460	1 460	2 278	2 278
Eventuelle andre eiendeler, ikke vist andre steder	94	94	74	74
Totalt	368 645	371 152	379 012	374 838

Under Solvens II verdsettes immaterielle eiendeler til null med mindre eiendelen kan selges separat og foretaket kan godtgjøre en markedsverdi for den.

Det vises til note 2 – 15 i årsregnskapet hvor verdsettelsesprinsippene er utdypet.

D.2 TEKNISKE AVSETNINGER

Forsikringstekniske avsetninger beregnet i henhold til Solvens II-regelverket består av beste estimat for forpliktelsene og en risikomargin.

Fortjeneste i fremtidig premie (EPIFP) er beregnet til å være 1 732 millioner kroner og reduserer beste estimat av forpliktelsene.

I beregningen av de forsikringstekniske avsetningene benytter selskapet seg ikke av motsvarsjustering og overgangsbestemmelsen for risikofri rentekurve. De største endringene i forutsetninger for beregning av de forsikringstekniske avsetningene sammenlignet med foregående perioder er:

- Oppdaterte forutsetninger for omregning av livsvarige ytelser til opphørende ytelser
- Ny modell for tidliguttak av alderpensjon med mer finmasket aldersinndeling og oppdaterte antagelser

I tillegg er det benyttet oppdaterte forutsetninger for lønnsvekst og vekst i folketrygdens grunnbeløp,

administrasjonsinntekter, kostnader, avgang og risikoresultat (skadeandeler) som i sum har relativ liten effekt på solvensberegningene.

Ved beregning av beste estimat for forpliktelsene kvantifiseres kontantstrømmer mellom kunder og selskapet. Noen kontantstrømmer er kjente og sikre, slik som opptjente pensjonsytelser, mens andre er ukjente. De ukjente kontantstrømmene kvantifiseres i et simuleringsverktøy. I verktøyet er det resultatdannelsen mellom kunde og selskap som beregnes, forutsatt en sannsynlig avkastning på eiendelene. Gjennom framtidige årlige renteresultat, risikoresultat og administrasjonsresultat, beregnes kundens og selskapets framtidige kontantstrømmer. Verdien av rentegaranti, bruk av bufferkapital og retten til overskudd inngår i denne beregningen.

Verdien av utbetalinger til kunden utover de opprinnelige garanterte medregnes som kunde-forpliktelse. Verdien av utbetalinger til kunden er beste estimat av avsetningene. I beregningen anvendes 50 000 scenarioer for utviklingen av eiendelene over 80 år. Antall scenarioer er valgt for å sikre konvergens i beregningene. Tidshorisonten er valgt for å inkludere alle framtidige utbetalinger til kundene i beregningen av forsikringstekniske avsetninger. Alle kontrakter på selskapets balanse blir avvirket over denne tidsperioden.

Ved beregning av beste estimat for forpliktelsene fastsettes forutsetninger som utledes av første linje og besluttes av selskapets ledelse og styre. Forutsetningene revurderes minst årlig. Sentrale forutsetninger for fastsettelsen av beste estimat er:

- Markedsrentekurve inkludert volatilitetsjustering definert av tilsynsmyndighetene
- Utvikling i fremtidig dødelighet
- Utvikling i fremtidig uførhet
- Utvikling i fremtidig administrasjonsresultat
- Fremtidig kundeadfærd

I grunnlaget for fastsettelse av fremtidig utvikling i dødelighet og uførhet anvendes selskapets erfaringsdata på hvert enkelt produkt. Utviklingen de seneste år vektlegges mer enn eldre data. Fremtidig kundeadfærd er knyttet til avgang og omdanning av eksisterende kontrakter. De fastsettes basert på historiske data og den dialog selskapet har med kundene. For noen produkter er markedet lukket og det er ingen konkurranse om kundene, slik at avgangen her er tilnærmet fraværende.

Risikomarginen er kvantifisert gjennom en egen modell for dette formålet. I modellen fremskrives utviklingen av kapitalkravet tilknyttet forsikringsrisiko (solvenskapitalkravet for liv og helseforsikringer). Risikomarginen er gitt som 6 prosent av nåverdien av alle framtidige kapitalkrav tilknyttet forsikringsrisiko. Anvendt diskonteringsrente er gitt gjennom tilsyns-

myndighetenes markedsrentekurve på beregnings-tidspunktet. I fremskrivingen antas det for de fleste produkter at forsikringsrisikoen er proporsjonal til utviklingen i kontantstrømmen som fremkommer av beste estimat.

Finanstilsynet har gitt DNB Liv tillatelse til bruk av overgangsregelverket for verdsettelse av forsikringstekniske avsetninger. Dette innebærer at selskapet anvender regnskapsmessige forsikringsforpliktelser i stedet for forpliktelser beregnet i tråd med solvensregelverket. Overgangsreglene for forsikringstekniske avsetninger gjelder i 16 år og effekten reduseres med 1/16 hvert år, første gang fra 1.1.2017. Overgangsregelverket utfases 1.1.2032.

Tabell 15 viser forsikringsforpliktelsene beregnet i henhold til Solvens II-regelverket og forsikringsforpliktelsene i henhold til regnskapet (Solvens I).

Som følge av det høye rentenivået ved utgangen av 2022 har ikke overgangsregelverket betydning og forpliktelser er verdsatt i samsvar med Solvens II-metodikken i sin helhet.

Tabell 14. Oversikt over forsikringstekniske avsetninger for henholdsvis 2022 og 2021

Millioner kroner

	Beste estimat 2022	Risikomargin 2022	Forsikringstekniske avsetninger 2022	Forsikringstekniske avsetninger 2021
Ytelsespensjon	13 977	221	14 198	14 729
Fripoliser	134 656	1 916	136 572	143 499
Tradisjonell individuell kapital og pensjon	23 874	237	24 112	26 499
Annen livsforsikring	8 784	77	8 860	10 115
Sum tradisjonell livsforsikring	181 291	2 451	183 742	194 840
Privat Unit-Link	12 248	109	12 357	13 489
Innskuddspensjon, inkludert pensjonskapitalbevis	123 162	1 214	124 376	122 822
Sum Innskuddspensjon og unit-linked forsikring	135 410	1 323	136 733	136 311
Helseforsikring lik livsforsikring	4 505	46	4 551	4 007
Helseforsikring lik skadeforsikring	2 751	11	2 761	2 537
Total	323 957	3 831	327 787	337 749

Tabell 15. Forsikringstekniske avsetninger

Millioner kroner

Forsikringstekniske avsetninger 31.12.2022	Livsforsikringsprodukter med årlig garanti - Med overskuddsdeling	Livsforsikringsprodukter med årlig garanti - Uten overskuddsdeling	Investerings- valg	Helse- forsikring	Total
Solvens II	160 684	23 058	136 733	7 313	327 788
Effekt overgangsregelverk	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)	(0,0)

Livsforsikringsprodukter med overskuddsdeling omfatter fripoliser og individuelle produkter med rentegaranti etablert før 1.1.2008. Livsforsikringsprodukter uten overskuddsdeling omfatter ytelsespensjon bedriftsmarked og individuelle produkter etablert etter 1.1.2008. Investeringsvalg uten garanti er innskuddspensjon og unit linked produkter i personmarkedssegmentet.

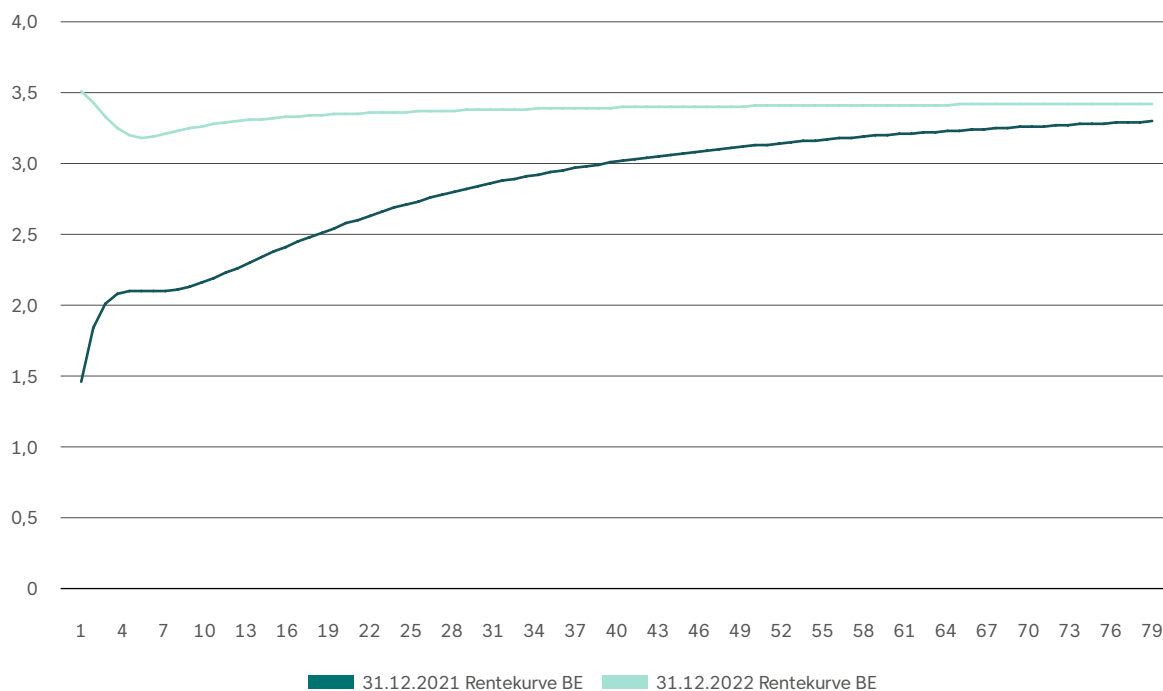
Forsikringstekniske avsetninger er redusert med 19 milliarder kroner i løpet av 2022. Reduksjonen er i

hovedsak knyttet til produkter med årlig garanti hvor forpliktelser reduseres som følge av høyere rentenivå.

Endringer i rentekurven som legges til grunn for beregning av de forsikringstekniske avsetningene påvirker i første rekke forsikringstekniske avsetninger. Rentekurven fastsettes av EIOPA og kan ikke endres av DNB Liv.

Figur 14 viser at rentenivået er vesentlig høyere per 31.12.2022 enn ved inngangen til 2022.

Figur 14. Rentekurve

For beregning av forsikringstekniske avsetninger benyttes en volatilitetsjustering av rentekurven.

Volatilitetsjusteringen har som intensjon å hindre kunstig bevegelse i selskapets solvensmargin som følge av bevegelser i markedsspread på selskapets obligasjonsportefølje, blant annet for å minske prosyklisk atferd. Volatilitetsjusteringen er beregnet med utgangspunkt i en referanseportefølje basert på norske livselskapers eiendeler, og utgjorde 5 basispunkter i påslag i rentekurven ved utgangen av 2022. Volatilitetsjusteringen er redusert fra 32 basispunkter gjennom 2022. Uten volatilitetsjustering ville forsikringstekniske avsetninger uten overgangsregler vært 451 millioner kroner høyere og solvensmarginen ville vært redusert med 4,7 prosentpoeng.

Basert på forventet avvikling av ytelsespensjon med utstedelse av fripoliser er det foretatt en frem-skrivning av forsikringsforpliktelser med rentegarantier frem til 2032 som er utløpet av overgangsperioden for verdsettelse av forsikringstekniske avsetninger. Produkter med rentegaranti er forventet redusert fra et nivå på 186 milliarder kroner i 2022 til omtrent 128 milliarder kroner i 2032.

Reduksjon i forsikringstekniske avsetninger med rentegaranti og risiko for utvikling i levealder kombinert med vekst i produkter uten slike garantier vil bidra til styrket solvensmargin de kommende årene.

D.3 ANDRE FORPLIKTELSER

Andre forpliktelser ut over de forsikringstekniske forpliktelser utgjør 16,4 milliarder kroner og fremkommer av tabell 16.

Pensjonsforpliktelser for egne ansatte er beregnet etter Norsk regnskapsstiftelse sin veiledning pr. 31. august 2020, beskrivelse finnes i note 10 til DNB Livs årsregnskap for 2022. Verdsettelsen av andre forpliktelser i solvensbalansen samsvarer med verdsettelsen i finansregnskapet. Ansvarlig lån er i Solvens II en del av solvenskapitalen og ikke en forpliktelse.

Tabell 16. Andre forpliktelser
Millioner kroner

	2022	2021
Pensjonsforpliktelser egne ansatte	199	202
Forpliktelser ved skatt	919	1 458
Finansielle derivater	1 356	81
Utestående forpliktelser, forsikringsoppgjør, reassurans og annet	6 851	1 920
Ansvarlig lån	7 000	7 000
Sum andre forpliktelser	16 325	10 661

E. Kapitalstyring

DNBs langsiktige finansielle ambisjoner er at konsernet skal oppnå en egenkapitalavkastning på over 13 prosent. For DNB Liv er målsettingen 5–6 prosent egenkapitalavkastning i strategiperioden og gradvis økende i takt med reduserte porteføljer av garanterte produkter. DNB sin ambisjon om 13 prosent egenkapitalavkastning skal nås over tid gjennom tilbakebetaling av egenkapital i takt med redusert risiko i selskapet. DNB Liv har en langsiktig målsetning om at solvensmargin uten overgangsregler skal være høyere enn 140 prosent.

Solvensmargin betegner forholdet mellom selskapets solvenskapital og solvenskapitalkravet etter solvensregelverket. Dersom solvenskapitalen blir lavere enn solvenskapitalkravet slik at solvensmarginen uten overgangsregler blir lavere enn 100 prosent skal det fremmes for Finanstilsynet en handlingsplan som viser hvordan solvensmarginen vil bringes over 100 prosent.

I tillegg til solvensmarginkravet har selskapene også et minstekapitalkrav (MCR). Dersom kapitalen faller under MCR overtar myndighetene styringen av selskapet.

Solvensmarginen var 187 prosent både med og uten overgangsregler ved utgangen av 2022. Dette innebærer at selskapets kapital er nesten 2 ganger større enn kapitalkravet.

Ved utgangen av 2022 var markedsrenten målt med 10 års norsk swaprente vesentlig høyere enn ved årets begynnelse. Høyere rentenivå medfører at selskapet ikke har effekt av overgangsregelverket for forsikringstekniske avsetninger og solvensmargin med overgangsregler rapporteres derfor ikke som følge av dette. Det høyere rentenivå styrker solvensposisjonen.

Selskapets solvensmargin og margin til minstekapitalkravet fremkommer i tabell 17.

Solvenskapitalkravet, som uttrykker selskapets risiko, er redusert gjennom 2022 med 1,9 milliarder kroner. Lavere solvenskapitalkrav skyldes i hovedsak høyere risikoabsorbering som følge av høyere rentenivå. Markedsrisiko er også redusert gjennom salg av eiendommer og boliglån. Økt aksjerisiko og renterisiko bidrar til økt kapitalkrav. Forsikringsrisiko er også noe økt. Dette som følge av at høyere rentenivå fører til at flere porteføljer blir lønnsomme og får kapitalkrav tilknyttet avgangsrisiko.

I 2022 har rentene steget slik at markedsverdien av forsikringstekniske avsetninger er redusert. Kapitaliseringen er derfor styrket i 2022 og selskapet har gode marginer til gjeldende solvenskapitalkrav og er tilstrekkelig kapitalisert. Selskapet vil også kunne innfri solvenskravene på et vesentlig lavere rentenivå enn dagens markedsrenter både med og uten overgangsregler.

Tabell 17. Solvenskapital og solvenskapitalkrav

Med overgangsregler – SCR	31.12.2022	31.12.2021
Solvenskapital	30 354	34 617
Solvenskapitalkrav	16 204	18 138
Solvensmargin	187 %	191 %

Med overgangsregler – MCR	31.12.2022	31.12.2021
Kapital	25 032	34 617
Minstekapitalkrav	7 291	7 723
Solvensmargin(MCR)	343 %	448 %

Uten overgangsregler – SCR	31.12.2022	31.12.2021
Solvenskapital	30 354	28 186
Solvenskapitalkrav	16 204	18 138
Solvensmargin	187 %	155 %

Uten overgangsregler – MCR	31.12.2022	31.12.2021
Kapital	25 032	22 676
Minstekapitalkrav	7 291	8 051
Solvensmargin(MCR)	343 %	282 %

E.1 SOLVENSKAPITALEN

Sammensetning av solvenskapitalen ved utgangen av 2022 og 2021 fremkommer av tabell 18.

Samlet er ansvarlig kapital ved bruk av overgangsregelverket redusert med 4,3 milliarder. Uten overgangsregelverket er ansvarlig kapital økt med 2,2 milliarder kroner.

Ansvarlig lån under ansvarlig kapital gruppe 1 består av et evigvarende ansvarlig lån på 1,5 milliarder kroner med mulig innfrielse i 2028. Ansvarlige lån under ansvarlig kapital gruppe 2 består av et evigvarende ansvarlig lån på 3 milliarder kroner som kan innfris i 2025 og et tidsbegrenset lån på 2,5 milliarder med forfall i 2025. Dette lånet kan innfris ved hvert renteforfall. De ansvarlige lånene er interne lån i DNB-konsernet.

I kapitalen inngår avstemmingsreserven hvor effekten av å verdsette eiendeler og forpliktelser til markedsverdier fremkommer. Avstemmingsreserven viser opptjent overskudd basert på verdsettelsen av eiendeler og forpliktelser i solvensbalansen. Her inngår også nåverdien av framtidige overskudd.

Avstemmingsreserven er spesifisert i tabell 19.

Tabell 18. Solvenskapital

Millioner kroner

Kapitalgruppe 1	31.12.2022	31.12.2021
Aksjekapital	1 641	1 641
Overkursfond	6 016	6 016
Ansvarlige lån	1 500	1 500
Avstemmingsreserve	14 416	19 030
Inkludert effekt av overgangsreglene	0	6 431
Sum kapitalgruppe 1	23 573	28 187
Kapitalgruppe 2	31.12.2022	31.12.2021
Ansvarlige lån	5 500	5 500
Risikoutjevningfond	1 128	929
Sum kapitalgruppe 2	6 628	6 429
Kapitalgruppe 3	31.12.2022	31.12.2021
Utsatt skatt	152	0
Sum kapitalgruppe 3	152	0
Total sum	31.12.2022	31.12.2021
Sum ansvarlig kapital	30 354	34 617
Sum ansvarlig kapital uten overgangsregler	30 354	28 186

Tabell 19. Avstemmingsreserve

Millioner kroner

	31.12.2022	31.12.2021
Annen opptjent egenkapital	16 577	16 749
Fond for urealiserte gevinster/vurderingsforskjeller	15	7
Effekt av overgang til markedsverdi	(2 176)	(4 157)
Effekt av overgangsreglene	0	6 431
Total avstemmingsreserve	14 416	19 030

Effekt av overgang til markedsverdi er redusert med 2 milliarder. Det er ingen effekt av overgangsreglene i 2022 grunnet høyere rentenivå. Dette er hovedårsaken til redusert avstemmingsreserve. Uten bruk av overgangsregelverket er avstemmingsreserven økt med 1,8 milliarder kroner.

Tabell 20. Sensitiviteter

Millioner kroner

Sensitiviteter med overgangsregler	SCR	Solvenskapital	Samlet effekt	Solvensmargin
Status 31.12.2022	16 204	30 354		187 %
Rente +0,5 bp	15 864	32 011	1 997	202 %
Rente -0,5 bp	16 642	31 570	777	190 %
Uten VA	16 438	30 015	-573	183 %
Død +10 %	15 743	30 512	619	194 %
Død -10 %	16 982	29 289	-1 843	172 %
Uførhet +10 %	16 257	30 296	-111	186 %
Uførhet -10 %	16 156	30 406	101	188 %
Aksjer -25 %	16 884	29 081	-1 954	172 %
Spread +50 bp, VA + 15bp	16 409	29 855	-704	182 %
UFR 3,6 %	16 300	30 246	-205	186 %

Sensitiviteter

DNB Liv sitt regulatoriske kapitalkrav etter Solvens II beregnes med overgangsregler slik at sensitiviteter som fremkommer av tabell 20 er beregnet med overgangsregler.

Sensitivitetsanalysen viser at selskapets største risiko er redusert dødelighet, verdifall på verdipapir- og eiendomsinvesteringer og økt spreadrisiko. Tabell 20 viser også sensitivitet for endringer i volatilitetsjusteringen. Uten volatilitetsjustering ville solvensmargin med overgangsregler blitt redusert med 4 prosentpoeng. Redusert dødelighet med 10 prosent tilsvarer en økt levealder med 1–2 år. Det ville redusert solvensmarginen til 172 prosent. Lavere rente blir kompensert for gjennom overgangsregelverket.

E.2 SOLVENSKAPITALKRAVET OG MINSTEKAPITALKRAVET

Tabell 21 viser en oversikt over utviklingen i solvenskapitalkravet i 2022 fordelt på risikokategorier i hovedmodulene i standardmodellen.

Markedsrisiko er redusert i 2022 i hovedsak som følge av reduserte eiendomsinvesteringer og salg av boliglån. Økte aksjeinvesteringer og økt spreadrisiko trekker i motsatt retning. Tapsabsorbering i forsikringstekniske avsetninger er på tilnærmet samme nivå. Forsikringsrisiko økte gjennom 2022, hovedsakelig på grunn av høyere renter.

Sammensetning av undermoduler for markedsrisiko i standardmetoden er vist i C.2. Beregningen av minstekravet til kapital baserer seg på prosenter av beste estimat avsetninger under Solvens II for livsforsikringsprodukter og skadeprodukter. I beregningen er det en nedre og øvre begrensning i kravet på minimum 25 % og maksimum 45 % av beregnet solvenskapitalkrav. Minstekapitalkravet per 31.12.2022 er dominert av krav tilknyttet livsforsikringsdelen av forretningen (95 %). Skadeproduktene står for de resterende 5 %.

Både solvenskapitalkravet og minstekapitalkravet ble redusert i 2022.

Tabell 21. Solvenskapitalkrav (SCR) og minstekrav til kapital (MCR)

Millioner kroner

	31.12.2022	31.12.2021
Markeds- og motpartsrisiko	28 654	30 221
Forsikringsrisiko	10 872	10 490
Operasjonell risiko	1 053	1 091
Diversifisering	(7 119)	(7 115)
Tapsabsorbering i utsatt skatt	(5 232)	(4 428)
Tapsabsorbering i forsikringstekniske avsetninger	(12 024)	(12 121)
Solvenskapitalkrav	16 204	18 138
Minstekapitalkrav	7 292	7 723
Solvenskapital med overgangsregler	30 354	34 617
Solvensmargin <u>med</u> overgangsregler	187 %	191 %
Solvenskapital uten overgangsregler	30 354	28 186
Solvensmargin <u>uten</u> overgangsregler	187 %	155 %

E.3 BRUK AV DEN DURASJONSBASERTE UNDERMODULEN FOR AKSJERISIKO VED BEREGNINGEN AV SOLVENSKAPITALKRAVET

Selskapet anvender ikke denne undermodulen.

E.4 FORSKJELLER MELLOM STANDARD-FORMELEN OG BENYTTETE INTERNE MODELLER

Selskapet benytter ikke interne modeller.

E.5 BRUDD PÅ MINSTEKAPITALKRAVET OG BRUDD PÅ SOLVENSKAPITALKRAVET

Selskapet har i hele perioden oppfylt solvenskapitalkravene både med og uten overgangsregler.

E.6 ANNEN RELEVANT INFORMASJON

Selskapet vurderer å ha gitt all relevant informasjon.

Vedlegg

LIST OF REPORTED TEMPLATES

DNB LIVSFORSIKRING AS

- S.02.01.02 Balance sheet
- S.05.01.02 Premiums, claims and expenses by line of business
- S.12.01.02 Life and Health SLT Technical Provisions
- S.17.01.02 Non-Life Technical Provisions
- S.19.01.21 Non-Life insurance claims
- S.22.01.21 Impact of long term guarantees measures and transitionals
- S.23.01.01 Own Funds
- S.25.01.21 Solvency Capital Requirement – for undertakings on Standard Formula
- S.28.02.01 Minimum Capital Requirement – Both life and non-life insurance activity

Where People and Business Thrive

DNB Livsforsikring AS

Postadresse:

Postboks 7500
N-5020 Bergen

Besøksadresse:

Solheimsgaten 7C
Bergen

dnb.no